

VILAG PROLETARJAI, HÖYESULJETEK

VÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI NÉPTANÁCS LAPJA

XXVIII. évfolyam

8627. szám

8 oldal 30 banf

Vasárnap

1972.

december 17.

Nicolae Ceaușescu elvtárs üzenete a segesvári Josef Haltrich Liceum tantestületéhez és tanulóhoz

Kedves elvtársak és barátaim!

Nagy öröm számomra, hogy meleg üdvözetemet és szívélyes jókívánságaimat küldhetem önöknek liceumuk megalakulásának 450. évfordulója alkalmából.

A Josef Haltrich Liceum hosszas működése során eredményes munkát végzett az ifjú nemzedékek tanításában és nevelésében, a nép kulturális színvonalának emelésében, nemzetiségre való tekintet nélkül az összes dolgozók barátságának és testvériségének ápolásában. Minőségileg magasabb szintre emelve tapasztalatát a múltbeli gazdag hagyományait, liceumuk a szocialista építés éveiben jelentősen hozzájárult a különböző tevékenységi területeken szükséges káderek neveléséhez és alapos felkészítéséhez, szocialista kultúránk haladásához és felvirágzásához.

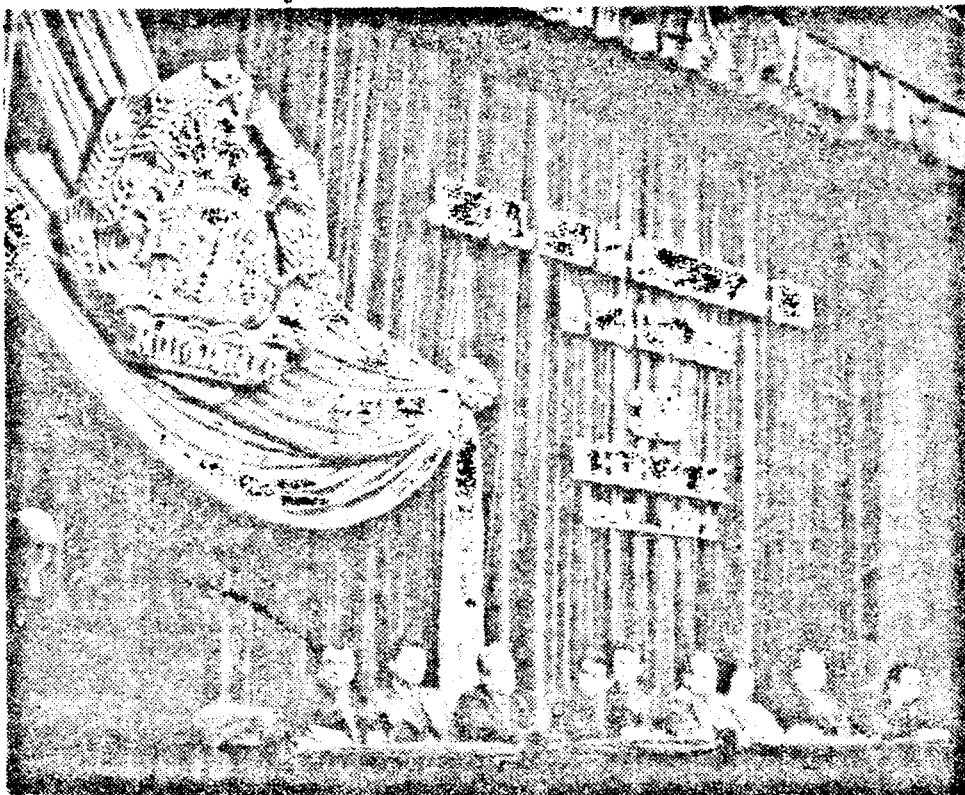
Az évforduló megünneplésére olyan körülmények között kerül sor, amikor egész népünk hatalmas lelkesedéssel készül a Köztársaság negyedszázados évfordulója nagy ünnepének köszöntésére, amikor országoszerű lendületes munka folyik a sokoldalúan fejlett szocialista társadalom létrehozására vonatkozóan a X. kongresszuson és az Országos Pártkonferencián kidolgozott átfogó program sikeres valóra váltásáért. Meggyőződésem, hogy tantestületük is bekapcsolódik ebbe a munkába, s mindent megtesz, hogy az oktatással szembeni nagy társadalmi igény magaslatára emelje a tanítás színvonalát, a munka szellemében, a haza iránti szeretet és hűség szellemében a nép forradalmi vívmányainak megvédésére és fejlesztésére nevelje a fiatalokat. Nektek, kedves tanulók, azt kívánom, tanuljatok szenvedélyesen, ismerjétek meg alaposan a tudomány és a kultúra gyönyörű kincsét, úgy készüljétek fel, hogy a hazai szocializmus és kommunizmus megbízható építői legyetek.

Mindannyiuknak sok sikert, jó munkeredményeket, sok elégtételt, jó egészséget és boldogságot kívánok.

NICOLAE CEAUȘESCU

Rendezvények a Köztársaság kikiáltása 25. évfordulójának tiszteletére Tudományos ülésszak

Tegnap délelőtt a színház Studio-termében megnyílt a megyei pártkabinet és a megyei múzeum által a Köztársaság kikiáltásának 25. évfordulója tiszteletére rendezett tudományos ülésszak. Az Arad megye a Köztársaság éveiben az ország koordinátián témájú tudományos ülésszak átfogó képet nyújt a megyénkben Köztársaságunk negyedszázados időszaka alatt végbement fejlődésről, arról a nagyszerű építómunkáról, amely napjainkban a X. pártkongresszus és az Országos Pártkonferencia által kitűzött feladatok megvalósításának vonalán folyik. Felmérése az ülésszak a politikai, gazdasági, társadalmi, kulturális élet területén elért eredményeknek, sokoldalú elemzése a megye mai legfontosabb problémáinak.

A megnyitón jelen voltak az RKP Arad megyei és municípiumi bizottságainak titkárai és tagjai, párt- és állami aktivisták,

gazdasági egységek vezetői, párt/erveztők titkárai, propagandisták, lektorok, kulturális és művészeti szakemberek. Hasonlóképpen részt vesznek az RKP KB mellett működő Történelemtudományok és Társadalompolitikai Tudományok Intézetének, illetve a temesvári, kolozsvári és szombati egyetemek előadói és más megyék tudományos dolgozói.

A tudományos ülésszakot Dorel Zăvoianu elvtárs, a megyei pártbizottság titkára nyitotta meg. A megyei pártbizottság büroja nevében köszöntötte a résztvevőket és sok sikert kívánt az ülésszak munkálataihoz.

A délelőtti plenáris ülésen öt dolgozatot mutattak be. Dr. Gheorghe Ung professor, az RKP KB mellett működő Történelemtudományok és Társadalompolitikai Tudomá-

(Folytatása az V. oldalon)

Arad megye ipara teljesítette ez évi árutermelési tervét

A Köztársaságunkat köszöntő minden átfogó lelkes szocialista versenyben az Arad megye ipari vállalataiban dolgozó munkások, technikusok, mérnökök hónapról hónapra kiemelkedő sikereket értek el. Tizenkét nappal az év befejezése előtt büszkén jelentik, hogy teljesítették az évi árutermelési tervfeladataikat. Ez a nagyszerű eredmény annak a lelkes, fáradhatatlan munkának az eredménye, amellyel megyénk dolgozói a nagy szocialista munkaverseny élenjárói közé betörték. Az évi terv határidő előtti teljesítése lehetővé teszi, hogy megyénk iparvállalatai ez év végéig 50 tehervagont, 20 esztergapadot, 26,5 millió lej értékű bútort, 10 millió lej értékű konfekcióárut, 86 ezer négyzetméter gyapolszövetet, 12 ezer órát, 3000 tonna cukrot és sok más terméket állítsanak elő tervén felül. Figyelemre méltó, hogy a többletermelés több mint 70 százalékát a munkatermelékenység növelésével érték el.

Nyomdásznap köszöntő

Igazuk van azoknak, akik Gutenberget Prometheuszhoz hasonlítják.

A mozgatható betű — a mai értelemben vett nyomda — felfalálása legalább annyit hozott az emberiség fejlődésének konyhájára, mint a tűz.

Szellemileg.

Ezért is tartunk mesterségbeli rokonságot a nyomdászokkal; ezért is tartjuk, mi újságírók is, a nyomdásznapot a saját ünnepünknek.

Mert hisz egyazon célt szolgáljuk.

A haladás ügyét.

A holnapét — újságba, könyvbe, ólomba foglaltatva.

És ezért érezzük — közös napokat, nehéz, fehér éjszakákat töltve együtt —, hogy nélkülük szegényebb, sápadtabb, értelmetlenebb lenne a világ.

Az idei nyomdásznap — számunkra, újságírók számára — ajándékot hozott.

Az aradi nyomda, Köztársaságunk kikiáltásának 25. évfordulója tiszteletére cinkográfiaival — fényképnymódával — ajándékozta meg szerkesztőségünket és olvasóinkat.

K. S.

(Folytatása a VII. oldalon)

Fogékony és kezdeményező készség

Municipiumi pártkonferencia volt. Az alkotó gondolkodás, elemző felmérés és perspektivikus tervezés jegyében. Válaszkérés a mit, miért, hogyan kérdéseire, s a gyorsuló idő követelményére. Az évek logikái sorából felvillanó, vagy csak ciklikus észrevételeket jegyzem. A felszólaló szónok csak felvett, csak éppen érinti, aztán mondanójára összpontosítva otthagyja. Vagy beleszúrja a szívébe, az agyunkba cövekét így a figyelmeztetésnek? „A népközs gyűléseztében” egy város „össznépi szintjén” tervezik most korszerűen megoldani a gazdasági, társadalmi és kulturális kérdéseket. A konferencia reggeltől délutánig tartott,

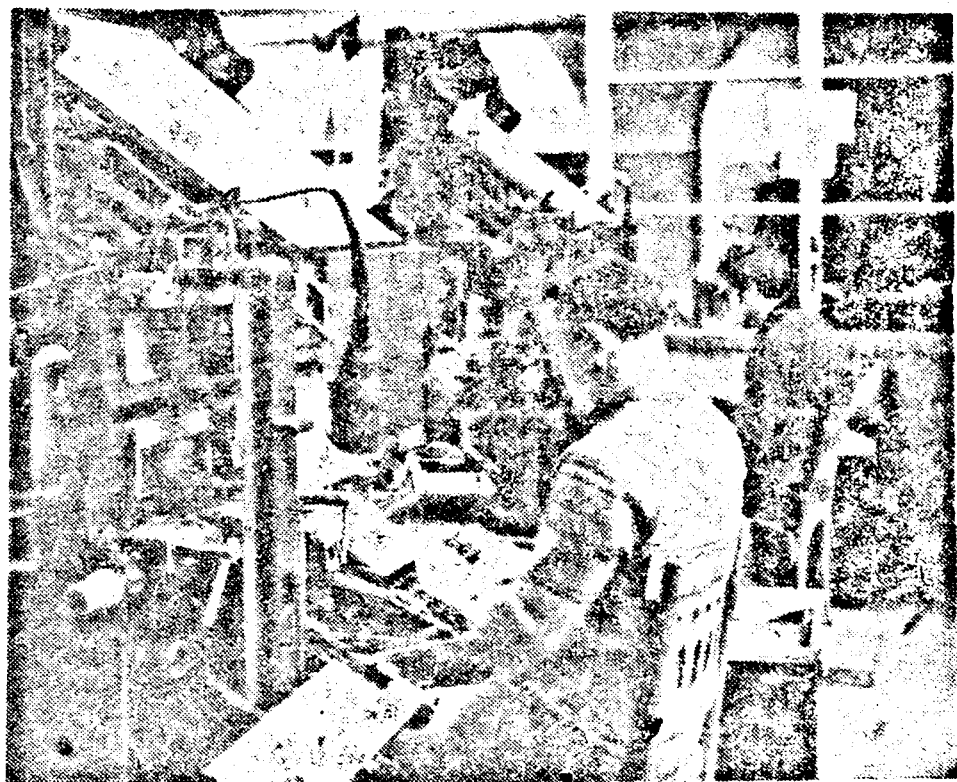
gazdálkodni kellett az idővel. De hogy el ne röpjenjenek, hát az újságíró jegyzetfüzetében fontos részletkérdéseket a nagy egésznek is megtöltik a lapokat. És beszél a megyei pártbizottság első titkára.

PRO KONTRA

Fontos — mondotta — a város tisztasága, a még teljesen meg nem oldott csatornázás. S hogy „a városgazdák nem mindig tanúsítanak kellő fogékonyt, kezdeményező készséget”. Nekem lelki szemem előtt megjelent a Vízmezők mögötti park teljesen elhanyagolt játszótérre is. Évek óta sárgalmas

állapotok uralkodnak itt. Pedig a Podgoria negyed blokkoklakó gyerekeknek százaik reménykednek. Vajon reményt veszítve nőnek fel? Ki javítja ki a leszakadt hintákat, fejezi be a befejezetlen körhintákat, keni meg a nyirkos, életveszélyessé vált óriáskeréket, csavaroz pallót az elárvult libikóka-tuskóra, helyettesíti a padok kitört léceit? Jön a tél, lesz hótakaró. Belepi a játszótérre fehér palástjával, mint a lelkiismeret a sötét „ejt”, ráérünk arra még” megnyugtató. De megjön, megérkezik a madárfüttyös, napsgaras tavasz. És akkor mi lesz, ha senki sem „tanúsít fogékonyt és kezdeményező készséget”? Hiba jön a kikelet?

(Mózer)

Munkában a gépszedő.

Pécskai tudósítónk jelenti

Öregbitik a pécskai kenyér hírnevét

Pécska nagyközségben az utóbbi időben számos jelét láthatjuk a péktermékekkel való ellátás megjavulásának. A fogyasztási szövetkezet két elosztó üzletében a nyitvatartás bármelyik órájában vásárolható kenyér, növekedett a péksütemények száma, javult a minőségük.

A fogyasztási szövetkezet vezetősége a pékpari termékek mennyiségének eldöntésekor, a választék megállapításánál és az ellátó hálózat megszervezésekor figyelembe kell vegye a helyi hagyományokat és igényeket. Pécskán a fehér kenyeret kedvelik, vannak, akik még jobban szeretik a saját készítésű kenyeret. Sok háznál még mindig a szalma- és szárlüzelésű parasztkemencében sütik a 4–6 kilós óriás cipót és a kiscipót a gyerekeknek, amit melegen szeretnek fogyasztani. A fogyasztási szövetkezet mind a négy sütődjében a hozott lisztet fehér kenyérré cseréli ki. Az 1-es számú központi sütődjében rendelkezése főleg az, hogy állami szabványú péktermékekkel ellássa a szocialista vállalatok és intézmények étkezdéit, valamint saját kenyérelosztó és vendéglátó egységeit.

Ennek a korszerű sütődjének a kapacitása, amelyikben kísérleti jelleggel működik az ország első lignit tüzelésű, állandó fűtésű szövetkezetű kemencéje, jóval nagyobb az igényeknél. 24 óra alatt, három váltásban, hét tonna kenyeret lehet sütni, szemben a régi motoros tüzelésű három tonnájával. Jelenleg azonban a sütőde csak két váltásban dolgozik. A kapacitás jobb kihasználá-

sa érdekében egyrészt el kellene hódítani a kenyérsütő asszonyokat a saját kemencéjük mellől a fogyasztási szövetkezet elosztó üzletei felé, ami az asszonyok felmentését is jelentené a fűrésztől és sok időt igénylő munka alól, gondolva arra is, hogy nagy részük beilleszkedik a szocialista termelőmunkába, másrészt minden fogyasztóval meg kellene ked-

Nemcsak rólam van szó

veltetni a szövetkezeti szabvány péktermékeit.

A pécskai fogyasztó ma már tíz különböző péktermék közül választhat. Ezek között most szerepelnek először olyan különlegességek, mint a kisebb méretű veknik, rahátos, mákos és cukros kalács, valamint tejes cipó. Hagyományápolásként megjelent a 4 kilós fehér kenyér is. Mindezeket örömmel fogadták a fogyasztók. A továbbiakban más termékek megjelenése is várható, hiszen az októberben megtartott országos szövetkezeti tapasztalatcserén 32 sütőipari terméket mutattak be. Közélebb hozzák az új termékeket a fogyasztókhoz, ha még jobban fogják szokni népszerűsíteni, kikérlik a lakosok véleményét. Már eddig is bevált a killi- és zsemleárusítás a délelőtti órákban.

A korszerű sütőde termékei jó minőségűek. A kemence egyenle-

tesen melegít, a sütési hőfok ellenőrizhető és megtartható, amely a jó sütetést biztosítja. A sütőcsarnok tiszta, levegős, kellő hőmérsékletű a dolgozók részére. Toader Gheorghe felelős, Koncos Mihály pékmester, Botha János dagasztó elismerőleg szólnak a végbement változásokról. A dagasztáshoz közvetlenül kapják a meleg vizet a csapokból, a sütőmesternek nem kell kezelnie a motorinás berendezést, mert fűtőt alkalmaztak a lignittel való tüzeléshez. Balteanu Maria és Adumitroaie Eleonora, a két kenyérelosztó felelőse jobb körülmények között tarthatja az árut, mert új bútorzatot kaptak. Nem ártana azonban, hogy ha jobban ügyelnének a szállításkor a higiéniára.

A pécskai fogyasztási szövetkezet vezetősége tervszerűen és hozzáértően foglalkozik a nagyközség kenyérelátásának állandó javításával. A jó kenyérhez jó liszt, a technológiai eljárások és higiénia betartása, valamint a kenyér helyes tárolása szükséges. Újabb követelmények jelennek meg, mint a kisgépesítés fokozása. Máris szükséges a szagató-adagoló gép beszerzése, különösen az apró péksütemények készítéséhez. Szükségessé válik a pékek továbbképzése az új technológia elsajátítására, valamint újabb változtatások, építkezések a sütőde területén.

Mindez egyik napról a másikra nem történhet meg, de már eddig is sokat tettek a pécskai szövetkezeti kenyér jó hírnevének öregbítése érdekében.

BÜTE GYULA

Röviden

Az idei szezonban szép sikerrel játszó olasz női labdarúgó-csapat Cordobában 5–1 arányban legyőzte a spanyol együttest. A gólokat Padovan, Fabbri, Gualdi, Vignotto és Schiavo, illetve Conchillo lőtte.

★

Népes közönség előtt játszották le Stockholmban a Svédország B. válogatottja és a Cseljabinszki Traktor és a Gorkiji Torpedó

szovjet klubcsapatok jégkorong-mérkőzését. A szovjet sportolók 6–4 arányban látványos győzelmet arattak.

★

A schwerini férfi nemzetközi kézilabda-torna harmadik napja után a Német DK válogatottja 4 ponttal veretlenül vezet.

A német sportolók a legutóbbi mérkőzésen 19–13 arányban

győzték le Magyarország válogatottját.

★

Barátságos labdarúgó-mérkőzést játszott az albániai Vlorában a helybeli Flamurtari a jugoszláviai Kosovo tartomány válogatottja ellen. A mérkőzés 1–1 (1–0) arányban döntetlenül végződött.

★

A jégkorong bajnokcsapatok Európa Kupájának harmadik fordulójában a csehszlovák Dukla az NDK-beli Dynamo Weiswasser csapatával mérkőzött. A vendégcsapat 4–2 arányban győzött.

Az Aradi Vagongyár

szakképzett munkásokat alkalmaz a következő mesterségekben:

- vasesztergályosokat
- csiszolókat
- IV–VI. kategóriájú marókat
- kovácsokat
- öntőket
- villanyszerelőket
- áruszállításhoz szakképesít ellen munkásokat.

alkalmaz még:

- 18 és 40 év közötti, általános iskolát végzettek, akiket kovács és esztergályos mesterségekre képeznek ki.

(1275)

APRÓHIRDETÉSEK

ELADÓ fél ház kerttel Aradon, Ocskó Terézia utca 74–76. Felvilágosítások Kolozsvárott, Caragiale utca 2, Iagăr Ecaterina. (629)

BETEGES nő gondozására keresek nyugdíjas nőt, lakás biztosítva. Érdeklődni: November 7 utca 46, III. udvar, 41. lakás, 10–16 óra között. (632)

KÖSZÖNETNYILVANÍTÁS

ELCSERÉLNÉM nagyváradi garson lakásomat, hasonló aradival. Ajánlatokat 1-58-44 aradi telefonhoz. (631)

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik Borsos Lajos temetésén részt vettek és mélyszégyen fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló Borsos család (634)

Előfizetett már '73-ra a Vörös Lobogóra?

NAPONTA

- Telexjelentések a legfontosabb bel- és külpolitikai eseményekről
- Tájékoztató, kereszt-rejtvény
- Sport
- Jegyzetek
- Riportok
- Ipari és mezőgazdasági tudósítások

HETENTE

EMBER ÉS KÖZÖSSÉG
OLDAL

- Erkölcsi probléma felvető cikkek
- Portrék a ma emberéről
- A miliciáról jelentik
- Jogi-, nevelési-, orvosi tanácsadó
- Irodalom — művészet
- Magazin — tudományos oldal
- Lányoknak-asszonyoknak
- Együtt az olvasóval
- Közlekedési rovat

A Köztársaság 25. évfordulójára

A tudomány, a szocialista Románia fejlődésének fontos tényezője

Azok a politikai, gazdasági és társadalmi jellegű forradalmi átalakulások, amelyek hazánkban az utóbbi negyedévszázadban bekövetkeztek, mélyreható befolyást gyakoroltak a tudományra és kiváltottak magasabb szintre emelkedését. Fejlődtek a régi intézetek, újak létesültek. A régi tudományos tevékenységet, amely gyakran spontán és szörványos volt, felcserélte a tervszerű, a szocialista forradalomnak alárendelt tudományos tevékenység. E folyamat keretében szoros, sokoldalú kapcsolat alakult ki a természettudományok és műszaki tudományok, valamint a termelési gyakorlat, a nemzetgazdaság fejlődési szükségletei között. Meggyorsult a tudományos fejlődés üteme a szocialista állam anyagi erőfeszítései nyomán, új tudományágak jelentek meg, kialakultak a kutatás új területei, a tudomány szolgáltatása szegődött újabb személyiségek jelentek meg, csatlakozva az előző évtizedekben világviszonylatban nevéssé vált tudósainkhoz.

Azoknak a mélyreható átalakulásoknak a könnyebb megértése céljából, amelyek az utóbbi években e jelentős emberi tevékenység területén hazánkban végbementek, elég megemlítenünk, hogy 1965-ben 216 kutatóintézet és 33 üzemi laboratórium volt, a jelenlegi ötéves terv elején viszont 261 intézet és 74 üzemi laboratórium működött. Ugyanakkor az 1971–1975-ös időszakra előirányzott beruházások volumene 2,6-szor nagyobb, mint az előző 5 év folyamán a tudomány fejlesztésére for-

dított kiadások összege. Ugyanakkor a szakemberek, a kutatók, a kutatóintézeti egész személyzet száma az 1965. évi 30 ezerről több mint 44 000-re emelkedett. Románia nagyot változott ezen a téren is: míg a háború előtti években tudományos erői alig voltak, ma világszínvonalú műszaki kapacitásokkal rendelkezik.

A mennyiségi és minőségi ugrás annyira szembevetőd, hogy joggal állíthatjuk: a modern tudomány hatalmas termelőerővé vált. Következésképpen — amint a párt Országos Konferenciája is hangsúlyozta — az anyagi fejlődés minden szektorában szem előtt kell tartani a távlati követelményeket. Az iparosítás, a belterjes mezőgazdálkodás, mindenemű korszerűsítés, a kényelem és a jólét ma nem nélkülözheti a tudomány közreműködését.

A tudomány ma olyan fejlődési fokra jutott, hogy új történelmi törvény megfogalmazására nyújt módot. Ma már elmondhatjuk, hogy minél fejlettebb egy ország gazdasági szempontból, tovább haladása annál inkább és közvetlenül függ a tudomány fejlődésétől.

Pártunk és államunk e megállapításnak megfelelően, e realitás birtokában megkülönböztetett figyelmet fordít a tudományos kutatás fejlesztésére.

Megteremtette és fejleszti a megfelelő anyagi alapot, ugyanakkor pedig a nagy fontosságú gazdasági kérdésekre összpontosítja a tudományos erőket. Ilyen kérdések: a nyersanyagalap fejlesztése, pótanyagok használata drága és hiányanyagok helyett, a nyers- és segédanyagok magas fokú hasznosítása, új gyártástechnológiák kidolgozása, a munkatermelékenység növelése stb. A kutatók, a párttól kapott megbízatásnak megfelelően, kiemelkedő eredményeket értek el. Az ICEMIN szakemberei például eredeti selektív-kollektív flotációs technológiát dolgoztak ki, s ennek alkalmazásával Borabán és Tornitán 15–35 százalékkal növekedett a fémkinyerési globális mutató, a visszanyert érték pedig egyetlen esztendő leforgása alatt meghaladta a 30 millió lejt. A Kohászati Kutatóintézetben új, eddig importált acélmárkákat állítottak elő. Számos üzemben, közöttük a sinai Gépgyárban, a brassói Csapágygyárban és több csavargyárban eredményesen alkalmazták a hideg extrudálás korszerű és rendkívül gazdaságos módszerét. A mezőgazdasági kutatók új növényfajtákat neveltek ki, közéjük tartozik a Lovrin 10, a Turda 195 és az Olt búzafajták, amelyek közül az első több mint 6000 kilós hektárhozámot ad, kukoricahibrideket, amelyek hektárhozámja szárazgazdálkodás mellett 7000–9000 kiló, öntözéssel lésszel több mint 12 000 kiló. Egyre nagyobb szerepe van a tudományos kutatásnak a nemzetgazdaság egyik rendkívül fontos ágában, a vegyiparban. Kiemelkedő sikereket értek el a román szakemberek olyan fontos objektumok megtervezésében és felépítésében, mint a vaskapui, az argesi és a lotrui vízierőmű, a galai-i kohászati kombinát stb.

A tudományos kutatás terén több kiemelt program szabja meg a legközelebbi célkitűzéseket, a további fejlődés irányvonalait és témakörét, a pénzügyi, a munkaerő- és az anyagszükségleteket, valamint a gyakorlati eredmények hasznosításának módját. Az időközben bekövetkező gazdasági-tudományos és szociális-kulturális változások jegyében készülnek el a 15–20 évre szóló tudományos és technológiai prognózisok. Románia az olyan országok közé tartozik, amelyekben a jövőkutatást intézményesítették.

CONSTANTIN PAVEL

A szocialista nevelés-és munka brigádjainak tapasztalataiból

Ember és termelés

A beszélgetés igen elvontnak ígért. De aztán kiderült, hogy nagyon is gyakorlati dolgokról van tulajdonképpen szó. Serian Gheorghet, a Készruhágyár egyik alapszervezetének titkárát faggattam a frissiben megalkult szocialista nevelési- és munkabrigádok első tapasztalatairól. Az üzemi pártbizottság irodájában találkoztunk, s a botladozó kezdet után csakhamar nyakig elmerültünk a gyakorlati problémákban. Hiába is kíséreltem meg, a vita minden részletét úgy sem sikerülne visszaadnom, s így akarva, akaratlanul egy részletkérdésről, a munkacsoportok belső szerkezetéről, az együtt dolgozó emberek egymás közti viszonyáról kell beszélnem.

— Tizenegy brigád kapcsolódott be a mozgalomba. Azok a munkaközösségek, amelyekben a párttagok száma biztosított adott a sikeres elinduláshoz — mondta Serian elvtárs.

— Megvitatuk a lehetőségeket, elemeztük az összes munkacsoportokat — tette hozzá Várlan Maria, az üzemi pártbizottság titkára —, de csak ott kezdtünk dolgozni, ahol a formális eredményeken túl gyakorlati sikert reméltünk.

Felsorolni mindazokat a feltételeket, amelyek egy szocialista nevelési- és munkabrigád hatékony működéséhez szükségesek — túl hosszadalmas lenne. A készruhágyáriak tapasztalata azonban rávilágított arra, hogy a személyi feltételeknek ezen a téren is nagy szerepük van. Serian Gheorghet így beszél az elmúlt két hónap tapasztalatairól:

— Nem állíthatom azt, hogy a mi brigádunkban nem volt közösségi szellem. De az bizonyos, hogy mióta átvettük a kezdeményezést, megváltozott a munkahely hangulata. Ez mindenképp abban nyilvánul meg, hogy a munkafegyelmegsértőivel szemben közhangulat alakult

ki. Az új szellem, nem csupán a mi belső szabályaink megsértőinek elítélésében jelentkezik, de az emberi kapcsolatok szorosabbá válásával is. A nyolc óra letelte után is érződik az egymáshoz való tartozás igénye, a brigád tagjai együtt szórakoznak. Érdekes például, hogy a közelmúltban a vagongyári bátra közösen mentek a lányok, még azok is, akik ingiznak. Azelőtt a színházi előadásokra nehezen tudtuk eladni a jegyeket. Most ez nem probléma. A brigád tagjai egy-kettőre megvásárolják őket, és jó látni a nézőtérben egymás mellett ülő munkatársakat. Persze, ez csak egyik jele a brigád-szellem kialakulásának. Nem akarok számokra hivatkozni. De nem lehet véletlen az, hogy a mi brigádunkban az októberi tervet 104 százalékra, a novemberit pedig már 110 százalékra teljesítettük. Ebben kétségtelenül része volt a szocialista nevelési- és munkabrigádnak.

Nagy Ilonával és Ardeon Gheorghetval beszélgetve, meggyőződhetünk arról, hogy a többi szocialista munka- és nevelési brigád is jelentősen előre lépett az új munka- és életszemlélet terén.

Várlan Maria, az üzemi pártbizottság titkára ismeri ezeket az eredményeket. És tudja azt is, hogy ebben a kezdeti fázisban, szükség van a pártbizottság állandó segítségére is. A mozgalom kettős célt követ: a dolgozók szocialista öntudatának állandó fejlesztését és a mozgósító jellegű tervfeladatok maradéktalan valóra váltásának elősegítését. Terveik szerint a szocialista nevelési- és munka brigádjaik nagy szerep hárul az egész meggyőző Jó tulajdonos, jó gazda, jó termelő akció sikeres továbbvitelében. A két kezdeményezés harmonikusan egybeesnek és kiegészítik egymást. Ez a felismerés egyébként tükröződik a Készruhágyár pártbizottságának konferenciáján

elfogadott határozatban is, amely az újonnan megválasztott üzemi pártbizottság feladataként jelöli meg a szocialista nevelési- és munka brigádjainak erősítését és támogatását.

Végigjártam a Készruhágyár néhány részlegét. Meg-megálltam a berregő varrógépek között, elnéztem a szorgalmasan dolgozó lányokat s egyikükkel-másikkal elbeszélgettem. Maga Ana, Timoce Tavița elmondta, hogy véleményük szerint, sikerül majd eleget tenniük azoknak a magas követelményeknek, amelyeket a szocialista nevelési- és munkabrigádok tagjaival szemben támasztanak.

Az ellett két hónap azt igazolja, hogy optimizmusuk indokolt. Valóban érezhető, hogy a munkaközösség tagjai egyre inkább megfelelnek annak az igénynek, amit a kommunista életmód és munka, a szocialista etika és méltányosság normáinak tervezete többek között így fogalmaz meg: „Minden kommunistának messzemenő gondoskodást és felelősségérzetet kell tanúsítania a nemzeti vagyon szüntelen gyarapítása és fejlesztése iránt, dolgoznia kell társadalmunk eszközeinek és erőforrásainak minél hatékonyabb felhasználásáért, harcolnia kell a hanyagság és a pazarlás ellen, minden olyan megnyilvánulás ellen, amely a közvagyon fecserléséhez vezet”.

A szocialista nevelési- és munkabrigádok megszervezésének gondolata először a Faipari Kombinátban, majd a Vagongyárban vált valósággá. Ugy tűnik, a jó példát követőre talált más üzemekben is. Reméljük, az eredmények nem maradnak el, különösen akkor nem, ha a kezdeményezés lényegét, igazi tartalmát tartják szem előtt. A Készruhágyár eddigi tapasztalatai igazolják a mozgalom életképességét, és azt, hogy érdemes átvenni más üzemeknek, munkahelyeknek is.

Kiemelkedő sikerek

A Köztársaságunkat köszöntő, vasúti körzetek között zajló, lelkes szocialista versenyben a legmagasabb minősítést a pankolai, az ineui, a sebesi és a gurahonci körzetek munkaközössége érte el. Külön ki kell emelni a gurahonci Teodor Huiducot, egész évi tervének teljesítéséért. Az élenjáró közösségek között említhetjük meg a mokrai 4-es, az almasi 11-es és a bokszeji 7-es csoportot.

A vasút példás karbantartásán kívül, a gurahonci L 5.ös részleg teljesítette és túllépte valamennyi vállalatát. Ennek következtében a munkatermelékenység 2,3 százalékkal nőtt, az önköltség pedig 1,25 százalékkal csökkent.

A hatékonyságról

Közeledik az év vége. A vállalatokban már a számvetéshez készülődnek. Az eredmények mindig sokatmondóak: a szorgalmas, hozzáértő munkát és ugyanakkor a hibákat is érzékenyen tükrözik.

A szerszámgépgyári újtók gazdag évet zárnak. Az idei 56 újtási javaslat felét elfogadták gyakorlati alkalmazásra. Erősen megemlíteni, hogy a hat találmány közül kettőt országos általánosításra javasoltak. Előzetes számítások szerint az elfogadott újítások gazdasági hatékonysága elérte az 1 275 000 lejt.

Az újítások többsége a termelés, a gazdasági hatékonyság jelentős gondjainak megoldására irányult. Ebből a szempontból kitűnnek Constantin Mustăță mester, Gheorghe Sfiriță technikus, Lengyel Zoltán, Paulini Ottó, Popa Titus, Mihai Mărgheșcu és Popa Dumătru mérnökök, valamint Nagy Sándor, Stan Cornel, Hattmann István, Dumitru Șimandan és Frățilă Ioan munkások javaslatai.

Úgy véljük, az újtók többet foglalkozhattak volna a fémmegetakartási módszerekkel. Ez legyen a következő év egyik legjelentősebb feladata!

Lapszemle

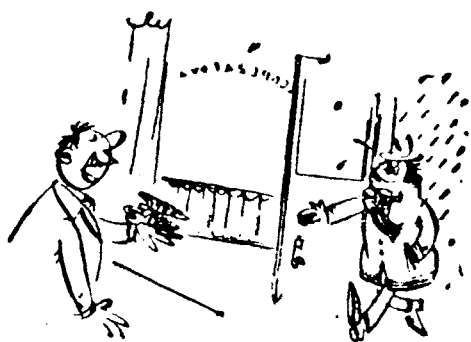
Viața economică

A folyóirat legutóbbi számában szinte egész oldalt szentel az Arad Vagongyártó Üzemcsoport tevékenységének. Azt vizsgálja, hogy a vagongyártók milyen mértékben igazodnak a műszaki világszínvonalhoz, termékeik mennyire felelnek meg a legújabb, mondhatni, még csak kialakulófélben lévő igényeknek.

Ezeknek az igényeknek az alapján a lap a következő paraméterekre hívja fel a tervezők figyelmét: a közlekedés és sebesség növekedése, a szállítandó teher súlyának és térfogatának növekedése, nagyobb forgalmi biztonság és a személyvagyonoknál magasabb kényelmi fok. Mindezt a gyártásban lévő kocsitípusok ártérvezésével és új fajta vagonok megteremtésével lehet elérni. Vagongyártóink mindkét említett formát alkalmazzák az újak, a korszerűnek a termelésbe való bevezetésére. Ennek eredményeként az öt éves terv utolsó esztendejében, 1971-hez viszonyítva, a termékek 80 százalékát köpezik majd új fajta vagy korszerűített vasúti kocsik. Az 1973-as év és a jövő esztendő termékei között ott találjuk majd az eltolható tehervagonot, a másodosztályú személykocsit, a csomagszállító- és postakocsit, a vendéglőkocsit, valamint a nemzetközi útvonalon közlekedő hálókocsit.

I. g.

Téli „örömök”.

— Sose búsuljon uram. A sibakancsa ugyan nem készült el, de a júliusban beadott szándékját már hazaviheti.

FEKETE GÉZA

Szakmaszeretet, magabiztosság és még valami...

zembe. Rövidesen vállalati ösztöndíjjal a fővárosi műegyetemre küldték. Ma, 32 évesen, az üzem főtechnológusa. Két kezükön megszámlálhatnánk, hogy városunkban hány hozzá hasonló fiatal mérnök dolgozik ilyen felelősségteljes munkakörben. A telefon állandóan csörög az asztalán, kimerően, szakszerűen beszél.

Munkájával kapcsolatban az újításait említi legszívesebben. Annnyira hozzákapcsolódik az életéhez, hogy nincs is különálló történetük. Az elsőre így emlékszik vissza:

— Fiatal mérnök voltam, (itt elmosolyodom, miért, most öreg?) amikor nagyváradi testvérüzemünkötől egy ajtózárt gyártá-

TISZTELETTÁBLA

sát vettük át. Elküldték a prototípust és az összes szükséges szerszámokat. Engem bíztak meg a gyártás beindításával. Két hét után a zár több alkatrészét tervsztem. Három csapszeg helyett például csak egyet tettem be. Kevesebb fémet és kevesebb munkát igényelt az újfajta zár s minőségileg jobb volt. Egy év alatt több mint 600 000 lejt takarítottunk meg vele.

Többször állott be újító kollektívákba. Egyik ilyen csoport dolgozta ki az alkatrészek visszamaradó öntési nyomok gépi csiszolását. Mert több millió apró alkatrészt nem hogy lecsiszolni, de egyenként kézbevenni is rendkívül hátrányos. Ezen változtatott a kaviccsal töltött centrífuga.

Aztán egyedül vágott neki az újabb feladatnak. Olyan összekapcsolható ablakzszernt készített, amely 70 százalékkal könnyebb, ugyanakkor 50 százalékkal nagyobb ellenállású a külföldi mintadarabnál. Ez utóbbit be kell vésni, míg a másikat fel lehet csavarozni. Egy év alatt tízszeresére növekedett a megrendelésük.

Rövidesen három találmányát szabadalmaztatták.

— Elég szoros kapcsolatot tartok fenn a București-i Műegyetemmel, ahol végeztem. Gyakorlati kérdésekben gyakran kikérlek véleményemről. Én is egyre tanulok még tőlük. A külföldi kirándulásokon — egyetlen évben sem hagyom ki — a szórakozás mellett, a szakma újdonságairól sem

feledkezem meg. Tanúbizonyságként egy bútorvasalással telt műanyagtasakot mutat fel. Legutóbbi útjáról hozta magával a Német Demokratikus Köztársaságból.

A fiatal mérnök szavaiból kicsendül a szakma szerete. Akaratlanul is erről vall: — Mérnökgyakornok koromban engem is jobban vonzottak a látványos gépek, mint az apró kulcsok és rugócskák. Szívesebben dolgoztam volna a Szerszámgépgyárban, mint itt. Volt egy idős mesterem — azóta nyugdíjas — aki mindegyre próbált meggyőzni az apró dolgok fontosságáról. Tervez egy rajzszeg gyártó gépet, fiám, — mondta. Azt hiszed, a rajzszeg, azért, mert kicsi, nélkülözhetetlen? Mindenki vásárol belőle egy skatulyával. Nagyon találó ez a példázat a mi termékeinkre. S azt tudja-e, hogy a bútor- és épületvasalások gyártásánál követni kell a divatot? — Csodálkozva nézek rá s ő folytatja. — A bútor fogasztási cikk, alá van vetve a divat szeszélyeinek. Mi követjük, mert követnünk kell ezeket a szeszélyeket.

Magánéletére terelem a beszélgetést. Láthatólag ez sem éri felkészületlenül.

— Otthon is, mint itt, mindent aprólékosan megtervezek. És teljesülnie a terveim. Elégedett ember vagyok. Évekkel ezelőtt építettem fel a házamat. Akkor mindenki csodálkozva kérdezte: ugyan miért építesz házat, miért nem kocsit vásárolsz? Egy kiskocsi árát valóban ráköltöttem a házra. Most azonban nem adnám másfél Mercedesért. Szép a lakásom. Van egy rajzasztalom is otthon, amelyen nyugodtan dolgozhatok. Kikapcsolódásként a kertemet kapálom, meccsre járok vagy sétálok a szabad levegőn. Az evezést már abbahagytam.

— Milyen beteljesületlen vágyai vannak?

— A következő években szeretnék doktorálni. Már megkezdtem az előkészületeket, nem lesz könnyű dolgom.

— Egyéb?

Elmosolyodik. Egész arcáról sugárzik az életkedv, a nyugodt vidámság. Beszélgetésünk egész ideje alatt láttam, de az okát csak most tudom meg.

— A kislányomat szeretném látni. Négy napos. A feleségemmel együtt még a szülészeten van.

— Diana-Elvira — nem is tudod, milyen csodát műveltél. A bútorvasalások elé kerültél ennek az igaz embernek a szívében, FEKETE GÉZA

Nagyon rokonszenves fiatalember nyújt kezét, amikor az asztalokkal és rajzállványokkal zsúfolt helyiségben a főtechnológus felől érdeklődöm.

— Nicolai Ștefan mérnök.

Az asztala rajzokkal és apró fémalkatrészekkel tele. Talán még a munkaköpenye zsebében is bútorvasalásokat hord. Innen a fémcsörgés, amikor zsebredugja a kezét.

Arcáról, tekintetéből, még a mozgásából is a kiegyensúlyozott ember magabiztossága árad. Csak az lehet ilyen, aki sokhelyen megfordult, sokat látott és nem másoltott el a dolgok mélyére nézni. Mintegy bizonyítékként így kezd az életéről beszélni.

— Tizenhat éves korom óta dolgozom. A Szerszámgépgyárban kezdtem, mint inas...

Élete első fordulójához akkor érkezett, amikor esztorgályos lett. Jöttek azután sorba az állomások. Elvégezte az esti líceumot, beiratkozott a kétéves műszaki-tervezői technikumba. Innen került az aradi Bútor- és Épületvasalások Gyártó Ü-

A Köztársaság kikiáltása 25

Kiállítások a nagy történelmi évforduló tiszteletére

Tegnap délelőtt a megyei múzeum tárlattermében megnyílt a Köztársaság kikiáltásának 25. éve című kiállítás, amelynek anyagát az Arad Megyei Múzeum és az Aradi Állami Levéltár munkaközössége válogatta és rendezte el négy teremben. E jelentős társadalmi, politikai és kulturális esemény sikeréhez hozzájárultak az aradi vállalatok és üzemek is értékes anyagokkal, grafikonokkal, makettekkel stb.

fordulója, a nagy történelmi esemény előtt tisztelegni.

A kiállítás tematikailag két aspektust ölel fel: a román nép köztársaságért vívott küzdelmének történelmi dokumentumait és Arad megye gazdasági, társadalmi és kulturális fejlődésének bemutatását az eltelő negyedszázad alatt.

Igen sokatmondó, nagy bizonyító erővel rendelkező pannók szemléltetik már az első teremben a román nép harcát a köztársasá-

antifasiszta háború, majd a népi demokratikus rendszerért vívott harc dokumentumait. Nagy pannókat szentelnek 1947. december 30. a Köztársaság, az 1965-ös Nagy Nemzetgyűlés, Románia Szocialista Köztársaság kikiáltásának, majd a IX. és X. pártkongresszus és az 1972-es Országos Pártkonferencia nagy történelmi eseményeinek.

A következő két terem elrendezésében a 80 éves UVA, a 24 éves Szerszámgépgyár, a Libertatea, Vörös Trió, December 30, Bútorgyár szocialista üzemek termékeinek makettjeit fejlődésükben, a legkorszerűbb jelenlegi gyártmányokig s a termelés dinamizmusát szemléltető grafikonokat stb. tárja meggyőzően a szemlélő elé, amelyek egyben bemutatják gyártmányaink híret a nagyvilágban. Ugyancsak sokatmondó adatok tanúsítják szocialista mezőgazdaságunk fejlődését is. S néhány önmagáért beszélő kép és grafikon a kultúra (a Kultúrpalota, a Dacia mozi, a Levéltár 1972-ben felavatott új épülete), az oktatás (néhány korszerű, új iskolépület stb.), a művészet (az olaszországi Goriziában nagy sikerrel fellépő kamarakórus, a bácsi felépéssel büszkélkedő Doina Muresului ének- és táncgyűjtés) jelentős eredményeit. A kiállítás tematikai vonalvezetését a megye gazdasági térképe zárja, amely a szocialista építés létesítményeit, nagy sikereit összesíti.

A múzeum munkaközössége ugyancsak a Köztársaság kikiáltása 25. évfordulójának tiszteletére megnyitotta ezen a napon a megye folklórzonáinak népviseletéből válogatott szép kiállítást.

Spiru Vergulescu, bucuresti-i festőművész kiállításával zárja ideiglenesen az Alfa galériát. Az ország képzőművészei közül mind többen és többen igénylik Arad népszerű kiállító helyiségét nemcsak azért, mert szép, korszerű és minden igényt kielégítő, hanem azért is, mert városunknak nagyszámú művészeti kedvelője van.

Spiru Vergulescu a középkori festőnemzedékhez tartozik, köztép- és iskolai tanulmányait a

Mindez különleges mesebeli hangulatot kölcsönöz a tájnak. Ezt a kissé irreális atmoszférát aláhúzza a képen. Sőt fokozza az emberi figurák hiánya. Pontosabban, csak fizikai műveltség hiányoznak, jelenlétük azonban éppen olyan szüregelt, mint egy szindarabbahol a lóhős csak a színészek szüvegében szerepel. Mert Vergulescu lóhőse mégiscsak az ember, jelenlétét sejtjük az ablakok mögött, egy-egy üresen maradt padon, egy jellegzetes bliztró ajtaja mögött.

Az Alfa galériában

lővárosban végezte. A most megnyílt önálló tárlata sorrendben a negyedik, a két bucuresti-i és egy rusei (Bulgária) kiállítása után.

Első látásra a tárlat anyaga mind tematikailag, mind jellegzetességben egységes. Gerincét párizsi impressziók képezik: sok tájkép, néhány portré és csendélet.

A modern francia festészet nagy mesterei mely nyomokat hagytak az alkotó művész lelőgásában. A képek tökéletesnek mondható szerkezete, a perspektiva pontos és helyes alkalmazása Cézannera, a rajz játékos, olykor lobogásra utaló kaligráfiaja a nagy Van Goghra emlékeztetnek. Mindez azonban Vergulescunál nem plágium, utánzás, hanem átértékelés. Egyéni mondanivalójának alkalmas eszköze.

Amint már említettem, a képek perspektívái szinte műszakiak pontosak, azonban a vertikálisok, a házak falának merőlegessége korántsem az. Ezek a vonalak általában excentrikusan kifelé tendálnak, mintha az utcák megnyílnának Párizs szürkés-kék ege felé.

Nem kis szerepe van a kép expresszivitásában a művész egyéni stílusának. Minden egyes festmény jól átgondolt kísérlet érett gyümölcse. Az alapos szemlélő is csak hosszú idő után jön rá, hogy tulajdonképpen honnan származik a képek különleges, nem mindennapi használat, az a hallatlan nyugalom, melyet az alkotások árasztanak. Nos, a titok megoldása egyszerű: azáltal, hogy a fényforrás sohasem követhető — ugyanis a tárgyak nem vetnek árnyékokat — a térben, de ugyanakkor időn kívül is vannak. Talán úgy is lehetne mondani, hogy az árnyékok mindig a tárgy ellenkező — nem látható — oldalára kerülnek, tehát a fény nem jöhet máshonnan, csak a szemlélő irányából.

Igy alakul át a kép élvezője, a közönség, Vergulescu képeinek szerves, alkotó részévé, olyan főhőssé, aki tulajdonképpen a művész hitvallásának lényegét képezi.

VITROEI EMIL

Az Arad Megyei Múzeumban

A kiállítás megnyitóján részt vettek az Arad megyei pártbizottság aktivistái, a helyi párt- és állami szervek képviselői, az Arad Megyei Szocialista Művelődési és Nevelési Bizottság kulturális és az aradi üzemek és gyárak munkásai, számos művelődési intézmény munkatársa, újságírók. Az ünnepélyes megnyitót megtisztelte jelenlétével dr. Gheorghe Ungu professzor elvtárs, az RKP Központi Bizottsága mellett működő Történelmi és Társadalompolitikai Intézet részlegvezetője is.

Ovidiu Olariu, az Arad Megyei Múzeum igazgatója megnyitó beszédében hangsúlyozta, hogy a kiállítás része azoknak a rendezvényeknek, amelyek hivatottak a Köztársaság kikiáltásának 25. év-

gi eszméért, az 1848—1849-es forradalom idején. A Dimitrie Bolintineanu és Nicolae Bălcescu vezette Poporul suveran című lapban már a köztársaság gondolatát megszólaltató vers lát napvilágot. A korabeli dokumentumok, újság-cikkek és karikatúrák fotokópiái mutatják a monarchia-ellenes harcot. Az egyik karikatúra ábrázolja, miként nehezedik a korona a dolgozó tömegekre. A második terem a párt vezette munkásszótály és dolgozó tömegek harcából gyűjt egybe jellemző anyagot a két világháború közötti osztálynyomás és idegen érdekért folyó imperialista háború ellen. Bemutatja a felszabadulás nagy történelmi aktusának és az

Unnepi díszbe öltözött a Pedagógusok Háza. Pénteken, december 15-én nyílt meg itt a Köztársaság kikiáltásának 25. évfordulója tiszteletére rendezett kiállítás, amely egyben a Pedagógusok Háza megalakításának századik, valamint az első aradi tanítóképző, a Preparandia létesítésének 160. évét is köszönti. A kiállítást az Arad Megyei Tanfelügyelőség és a tanügyi dolgozók szakszervezete rendezte.

A délután 6 órakor kezdődő ünnepélyes megnyitón részt vett DOREL ZĂVOIANU elvtárs, az RKP Arad megyei bizottságának titkára, LIVIU BERZOVAN elvtárs, az Arad Megyei Szocialista Művelődési és Nevelési Bizottság alelnöke, MISTOR PETRU elvtárs, tanfelügyelő, PORFIRIE MOLDOVAN elvtárs, a Megyei Pionírtanács elnöke, tanügyi káderek, meghívottak. BRINDUȘESCU VASILE elvtárs az iskolai szakmai oktatás tanfelügyelőjének megnyitó szavai után LAZAR AUREL történelemtanár néhány szóval ismertette a jelenlévőknek a kiállítás célját és tartalmát. Elmondotta, hogy az anyag összeállítása, elrendezése, valamint a régi iskolai dokumentumok az irattárból való kikeresése ILICA ANTON, a Pedagógusok Háza dokumentaristájának munkáját dicséri.

A színes, gazdag tartalmú kiállítás már a bejáratnál elkápráztat-

ja a látogatókat. Az Aradi Faipari Iskolacsoport diákjainak munkája fogadja őket: egy faragott fíróasztal, fölötté egyéb fafaragásokkal, vele szemben pedig meszterkezekre valló kovacsoltvas e-lőszobafogas és virágcserep-tartó, melyet az 5-ös számú Liceum szakköre készített. Szintén a bejárat közelében található a Sikulai Mezőgazdaság-gépesítő Szakiskola egyik osztálytermének remekbeszabott makettje, amelyet

ja fel. A falon különféle grafikonok szemléltetik a megtett utat: a tanulók és tanügyi káderek számának alakulását, az általános-, középiskolai-, szakmai- és technikai oktatás fejlődését a Köztársaság éveit alatt. A hatalmas táblázatok alatti állványokon a megyei és aradi liceumok évkönyvei, valamint a román, magyar, német és szlovák tantervek értékes, tudományos-módszertani tevékenységét bizonyító művek

Aradi 5-ös számú Liceum szakkörének faragott kazettáit, melyek aprólékos munka eredményei, a frumuseni-i Általános Iskola tanulói által készített kosarakat, az Aradi 3-as sz. Liceum elektromos kályháját — amelyre már szerződést kötöttek a Vremuri Noi kisipari szövetkezettel —, a buzásai 9-es számú Általános Iskola kézimunka-körének népi hímzéseit, készruháit. De okvetlenül említésre méltó az Aradi

umban alkalmazott elektromos ismeretellenőrző készüléket, amelyek két szélén a kérdéseket, illetve a feleleteket tüntetik fel, középen pedig a helyes és helytelen válaszokat jelző különféle lámpák gyulladnak ki.

A megnyitó ünnepség mintegy 40—50 résztvevőjét — túlzás nélkül mondhatjuk — bámulatba ejtette a kiállított tárgyak, művek szemet kápráztató sokasága, színessége és az izléses elrendezés.

A megnyitó után a kiállítási teremben került sor a Filológiai Tudományok Társasága Aradi Fiókjának a Köztársaság évfordulójának tiszteletére rendezett szimpozionjára. A tudományos ülésszakon a következő dolgozatokat mutatták be a filológusokból, történészekből álló hallgatóságnak: Ország, haza, Köztársaság — román műveiben — előadó PA-VEL GALEA tanár; Részletek a román monarchia-ellenes irodalomból — ION IVAȘCU tanár előadásában, majd AUGUSTIN TODA filozófus tanár felolvasta A nemzetközi sajtó visszhangja a Köztársaság kikiáltásakor Romániában című dolgozatát. Végül CALIN MARIN, a Csermői Liceum tanára mutatta be Az RKP dicső eszes hagyományainak tükröződése jelenkori irodalmunkban című tanulmányát.

A megnyitó és az azt követő tudományos szimpozion igaz ünnepi légkörben zajlott le.

A Pedagógusok Házában

hosszú percekig csodált a kiállítás közönsége.

A kiállítás anyagát három részlegre csoportosították a rendezők: a bejáratnál szemben találjuk a Köztársaságot dicsőítő részt. A vitrinekben a pártdokumentumok, Nicolae Ceaușescu elvtárs román, magyar és német nyelven megjelent művei és életrajza. A belépő számára azonnal szembeötlő Tolan Ion aradi szobrász Évforduló című műve, a Köztársaság címerét tartó hatalmas munkácskéz. Ugyanítt két nagy térkép szemlélteti a megye és a municípium összes iskoláit.

Egy másik részleg az aradi oktatás 25 évének eredményeit tár-

tekinthetők meg, például V. Popoangă — N. Roșuț — Gr. Ștefan: Metodica predării istoriei patriei, Kovács Géza: A világi céhek története című művei. Külön elismerés illeti a nagyvilági szlovák nyelvű liceum tanerőinek számottevő tudományos tevékenységét. Munkájuk eredményességéről a kiállított könyvek tanúskodnak.

A kiállítás harmadik részlege a tanulók munkára nevelésének eredményeit mutatja be. A kiállított tárgyak sokfélesége és művészi kivitelezése maradandó élményt nyújt minden látogató számára. Csak ízeletül említhetnénk meg néhányat közülük: az

Néptanács Szakiskolája növendékeinek műve: egy elrajzoló készítő és egy keményfém hegesztő szerkezet, az UCECOM szakiskola intarziás dobozai és egyéb munkái, valamint a pionírház szakkörének munkái: hajómodellek, fafaragások, népi hímzések stb.

A kiállításnak ezen a részlegén nemcsak az iskolai műhelyek tevékenysége szemléltethető meg, hanem a társadalomtudományi kabinetek munkájának eredményei és az oktatás korszerűsítésének eszközei is. Itt mutatják be a modern szemléltető eszközöket: az epidiáskópokat, diavetítőgépeket vagy a Szentannai Lice-

Évfordulójának köszöntésére

Az Aradi Allami Színház következő műsorpolitikájának — a hazai klasszikus és jelenkori drámairodalom felkarolásának — újabb meggyőző bizonyítéka a negyedszázados Köztársasági Köszöntő Román Drámairodalom Dekadójának Constantin Paraschivescu: A Băró című darabjának bemutatása. Az ősbemutató, bármely alkotás esetében, a színház batorságát igazolja. Ha egy, drámaíróként lényegében ismeretlen szerző első színpadra szánt művéről van szó, ez a kezdeményező-készség, bátorság még nyilvánvalóbb. Erreklődéssel vártuk a Băró bemutatóját, amelyet AUREL CERBU, a televízió rendezője állított színpadra. Önmagában az a tény, hogy vendéget bíztak meg a rendezéssel, valamint a legjobb szereposztásban való előadásra törekvés kellő hangsúllyal bizonyítja: az aradi színház közössége a legnagyobb komolysággal és erőfeszítéssel készítette a bemutatott igazi művészi tette és élményét avatására.

A Băró témája munkásmozgalom ihletettséggel. Saját bevallása szerint a szerző a Magazinul Istoric egyik számában olvasott arról, hogy 1931-ben egy munkásokból álló színjátszó együttes a csendőrség feltűzőt szuronyai-mak fenyegető csillogása közepette játszotta az Ejjei menedékhelyet. A sokatmondó kép megragadta, ebből kiindulva született meg a darab, amely a Gorkij-dráma egyik hősnéjének nevét viseli címként.

Constantin Paraschivescu színműve a 40 év előtti történet, de kevésbé hiteles felelevenítés. Annnyiban ragaszkodok a történelmi hűséghez, amennyiben a darab mondanivalója megkívánja: inkább a történetek szelleméhez, mint betűjéhez maradt hű. A kommunista- és munkásmozgalom hazai története a forradalmi harc számos megnyilvánulási formáját jegyezte fel. Egyike volt ezeknek a szervezett munkások kulturális tevékenységének. Önmagában még nem forradalmi tett ez, de már igenléről beszél, nem kimondottan forradalmi aktus, de ennek kezdete lehet, igen nagy szerepe van a forradalmi öntudat kialakításában és emelésében. Így értelmezte 1929-ben (majd 1931-ben) a romániai államhatalom is. Az Ejjei menedékhely, amíg csak a fővárosi

Nemzeti Színház „válogatott”, „a színházi ünnep kedvéért” megjelenő közönsége előtt játszotta, nem kapott történelmi dimenziókat. Am, amikor a munkások, kommunisták irányításával, konspiratív házakban próbálva, nagy nehézségek közepette viszik színre, nyilvános színpadon, a darabot megértő és igénylő munkásközönség előtt, a hatóság rádobban: az államhatalom, az elnyomó gépezet „arcul csapása” ez. A történelem megismétlődik: a forradalmi változásokat érlelő

tévé-stúdiók légköréhez, technikai lehetőségéhez szokott vendégrendező megtalálta a módját annak, hogyan lehet egyszerűen, hatásosan bemutatni a drámai építkezésben nem teljesen kiforrott darabot. A rendezői elképzelések szerencsésen találkoztak a diszlettervező, PAUL SALZBERGER törekvéseivel: a lényegig leegyszerűsített, minden fölösleget kiküszöbölő, szuggesztív diszlettervek lehetővé tették a színpadon pillanatok alatt változtatását, kitűnő játékkeretet te-

az egyszerű, művészetért rajongó proletár fiúból a munkásosztály harcoló, törekvő, öntudatos vállaló kommunista hitű fiatalja. Jellemzője a tulajdonképpen csak az ő és a nagy színész lányának szerepét (különösen) játszó MARIANA STERE esetében beszélhetünk. Ez azonban már nem a színészekre — a darabra, a szerzőre tartozik.

Elismerésre méltó a mindössze egy-két mondat hangvételénél talán melléfogó DAN ANDREI játéka is. A tehetséges fiatal, de törtéti karrierista, a tipikusan burzsoá életfelfogású prefektúrai igazgató iránti ellenszenvet teljes mértékben sikerült felkeltenie.

A kisebb szerepekben ALEXANDRU FIERASCU, GABI DAJCU, VASILE VARGANICI, MARILENA TARAS, OVIDIU GRI-GORESCU, NICOLAE LEHENE — és ne felejtjük ki a gyermek GHEORGHE MACSINANT sem — egyenletesen jó, meggyőző, színes játékot nyújtott.

Mindent összegezve elmondhatjuk: az országos premieren figyelemre méltó új hazai alkotás, gondosan megkomponált, kiegyensúlyozott, magas művészi színvonalú előadást láttunk, amely ihletetlen tolmácsolta a szerző mának szóló tizenötét.

Gratulálunk a kitűnő műsorfüzet összeállítójának, Enric Roșcovic irodalmi titkárnak is.

Darabjának bemutatóját megjelent a szerző, CONSTANTIN PARASCHIVESCU, a televízió színházi osztályának szerkesztője is. Megkértük, mondja el véleményét a Băró aradi előadásáról.

— Bizonyos fenntartásaim voltak a színpadi alkalmazást illetően. Látom a darab drámai építkezésének, szövegének egyes hiányosságait, tudtam, hogy csak egy nagyon őszinte, spontán átlésű eljátszás segítheti át a buktatokon. Az előadás jobb volt a romltnél, azt a benyomást keltette bennem, hogy a rendező, a színészek hisznek a darabban, a szövegben és ezt a közönség felé is sikerült bebizonyítaniuk. Sokat tanultam az előadásból, ha most kellene a darabot megírnom, főleg az első és második felvonásban bizonyos változtatásokat eszközölnék rajta.

Üdvözljük az új szerzőt, további sikeres munkát kívánunk neki.

A Vörös Triko gyárban

Hetek óta ünnepi hangulat uralkodik a gyárakban, üzemekben, intézményekben. Mindenütt a közele nagy évforduló, a Köztársaság 25. születésnapját köszöntik. Ebben az ünnepélyes légkörben folyik a tevékenység városunk egyik legjelentősebb textilüzemében, a Vörös Triko gyárban is. Balica Elena elvtársnő, a pártbizottság titkára és Bogdan Caterina elvtársnő, a szakszervezeti bizottság elnöke tájékoztattak az évforduló tiszteletére rendezett eseményekről, amelyeket a szakszervezeti bizottság mellett működő kulturális bizottság szervezett. Számos akció a Jó tulajdonos, jó gazda, jó termelő mozgalomhoz kapcsolódik.

Igy nagy érdeklődést váltott ki a december 5-én tartott Aki tud, az nyer verseny vállalat szaksza, melynek témája Mesterkezek címen a munkafolyamatok minél tökéletesebb ismerete volt. A verseny három győztese: Gavrilă Viorica (I. helyezett), Bala Iuliana (II. helyezett) és Groza Ana (III. helyezett) a pénzjutalom mellett megszerezte a megyeközi versenyen való részvételi jogot. Nem kevésbé érdekesítő és hasznos volt az elmúlt hetekben szervezett kerekasztal-értekezlet, amelynek vendége volt Constantin Gheorghe elvtárs, a Könyvüparti Minisztérium részéről. Az értekezleten részt vettek a kreatív és műszaki osztály dolgozói, valamennyi szekciós szakszervezeti bizottsága, a mérnökök és technikusok bizottságának tagjai és mások. A résztvevők a fajtágyas fogyasztás csökkentésének módjait vitatták meg. Ezt a rendezvényt a temesvári rádió is közvetítette és szerte az országba elvitte az aradi textilgyár híreit.

A továbbiakban Balica és Bogdan elvtársnők elmondották, hogy december 14-én kedves, megható ünnepségre került sor a gyár kultúrtermében. A Köztársaságnál 7 évvel fiatalabbakat, a tizen-nyolc éveseket köszöntötte az üzem munkaközössége. Az agitációs brigád erre az alkalomra vadonatúj műsorrall készült. Szövegét George Șofei, a színház művésze írta és tanította be. A lelkes brigádtagok: Mărușter Ana, Cosma Sabina, Tirszin Mária, Dumitrian Viorica és a többiek nagy sikert arattak.

A láncsoport tagjai közül Mohelea Stelian, Csiba István stb. (a csoport oktatója Berindea Ioan), a népdal- és könnyűzene szólisták: Răchitean Florica, Cătană Victor, Tămășdan Ilie és a többiek, valamint az agitációs brigád résztvevői nagy lelkesedéssel és odaadással készülnek a december 30-án, az üzem klubjában tartandó diszünepségre, de addig még ugyanott sor kerül egy hazafias versekből összeállított szavalóest-re is.

A Köztársaság kikiáltásának 25. évfordulója tiszteletére megrendezték az üzemben a társadalmi-politikai könyvek kiállítását is és felfrissítették a vizuális agitációt: három faliújságot készítettek a költő- és konfekció részlegen, valamint két minőségvitrint rendeztek be.

A Vörös Triko gyár gazdag ünnepi tevékenységét a kulturális bizottság vezetője, Șoimoșan Ioan elvtárs irányítja, a bizottság tagjai — Cismaș Eugenia, Filó Mária, Iordanov Radomir — segítségével, valamint a KISZ-szervezet közreműködésével. De rajtuk kívül az üzem valamennyi dolgozója lelkes munkával és a rendezvényeken való aktív részvétellel köszönti a nagy ünnepet.

Országos bemutató az aradi színpadon A BĂRÓ

cári Oroszországban a XX. század legelső éveiben a hatalom különleges intézkedésekkel igyekezett megakadályozni azt, hogy a közönség széles tömegéhez eljusson az Ejjei menedékhely, 1929—1931-ben hatalmas politikai erő a beállított kommunista párt! A tökésföldesúri Románia uralkodó osztálya provokációnak állítja be a darab bemutatóját. Valóban, kihívás az a fennálló igazságtalan, elnyomó társadalmi rend ellen, bizonyítéka annak, hogy az öntudatos munkásság bízik a holnapban, pártjában, saját erejében, s a legnehezebb körülmények között sem mond le a küzdelemről. Különös erőt kapnak egy munkásszínész ajkáról az Ejjei menedékhely Sztyányjának szavai: „A hazugság igazolja azt a terhet, amely tönkrezúta a munkás kezét... és kárhóztatja az éhenhalókat... Aki gyenge lelkű, aki más erejéből él — annak kell a hazugság... a rab-szolgák és rabslolgatartók valása... Az igazság — a szabad ember istene”.

Az Ejjei menedékhely bemutatására készülő, az utolsó pillanatban a hatóságok közbelépése miatt szereplő (a Băró) nélkül maradt munkásszínjátszók történetét az aradi színház kollektívja nagy érzelmi telítettséggel, meggyőzően hozta színre. A

remteltek, hangulatilag is igen jól aláhúzták a színpadon történeteket.

A színház igyekezett a legjobb szereposztásban játszani a Bărót. Az előadás a színészi teljesítmény tekintetében sem maradt el a várakozástól. CONSTANTIN ADAMOVIĆI a töle megszokott magabiztossággal, művészi átéléssel tolmácsolta a nem forradalmár, de mélyen emberi érzésű nagy színész, a színjátszás és az igazság ügye lelkes hívének szerepét. Gondolkodás nélkül, a következményekkel nem számolva vállalja, hogy a letartóztatott kommunista színész helyére „beugorjon”. Hasonló mondanivalót hordoz a darab egy másik értelmiségi szereplőjének, a fiatal demokrata újságírónak a figurája. Az első szerepében bemutatkozó SORIN POSTELNICU igen ígéretesen debütált, intellektuális játéka elteleltette, hogy kezdő színészszel állunk szemben.

A kevés szövegű, nem túl nagy szerepű Băró alakítója, HANIBAL TEODORESCU minden mozdulattal, szavával érzékeltette, hogy a kommunista mozgalomban jelentős pozíciójú ember, hogy a kommunista párt megbízását teljesíti színészi és irányítói munkájában. Külön említést érdemel GELU BOGDAN IVASCU alakítása. Szemünk előtt változik át

Ifjúsági rendezvények

Ma, vasárnap délelőtt kerül sor a hosszú ideje folyó megyei verseny. Az ifjúság — az ötéves terv megvalósításának részese és haszonélvezője záráskordjára a Stúdió teremben. A vállalatoként, intézményként, iskolaként, közsegenként megrendezett tömegszakasz számos fiatalot vont be. Az eddigi legjobbakat rajthoz állító megyei döntő után az agitációs művészbrigádok Győzelmi hang vetélkedő-ként együttesek lépnek fel.

A KISZ-szervezetek nagykörűvá váló tagjainak megünneplésével párhuzamosan kerül sor idén a Köztársasággal azonos korú 25 évesek köszöntésére is. Kedden, az aradi fiatalok a Kultúrpalotában Fuciu Martián elvtárrsal, a municípiumi pártbizottság első titkárával találkoznak, majd ezt követően nagyszabású kultúrmasorra kerül sor.

A IV. és V. oldalt szerkesztette
BRAUCH MAGDA, JÁMBOR
GYULA és MÓZER ISTVÁN

Tudományos ülésszak

(Folytatás az I. oldalról)

nyok Intézetének osztályvezetője, a Román Népköztársaság kikiáltásának nemzetközi visszhangjáról emlékezett meg. A kommunista- és munkáspártok, Európa és a világ demokratikus erői lelkesen üdvözlétek az 1947 december 30-i történelmi aktust, a szocialista országok a szocialista világrendszer megerősödésének jeleit látták a romániai Köztársaságban. Gheorghe Oancea, a Temesvári Egyetem előadójának A Köztársaság a romániai proletariátus harcának célkitűzése című előadásában kimutatta a köztársasági gondolat jelenlétét a romániai munkásosztály körében. Ez a gondolat végigvonult a szocialista mozgalom történetén, magukénak vallották a nemzeti egység kiteljesedését kiűző néptömegek is. A Köztársaság kikiáltása tulajdonképpen a dolgozók mindenkor vágyának megvalósítása volt.

Liviu Derban elvtárs, a megyei pártbizottság titkára A politikai-

szervező és a gazdasági tevékenység között összefüggés a pártmunkában című előadása behatóan elemezte a pártszervezetek tevékenységét a gazdaság vezetési, szervezési, tervezési kérdéseinek megvalósításában, hangsúlyozta a perspektívák látásmód és a jelen követelményeinek felmérése szíkségeességét. A dolgozat ismertette a megyei és municípiumi pártbizottság, néhány Arad megyei vállalat pozitív tapasztalatait. A pártszervezetek politikai-szervező és gazdasági tevékenysége között elválaszthatatlan a kapcsolat, a pártmunka a gazdasági eredmények további növelését kell hogy szolgálja.

Arad municípium gazdasági-társadalmi fejlődése a Köztársaság éveiben. Ez volt a címe Fuciu Martián elvtárs, az Arad municípiumi pártbizottság első titkára dolgozatának. Arad az ország többi városához hasonlóan óriási fejlődött a Köztársaság éveiben, az elmúlt 25 évben számos új üzem, gazdasági egység létesült

(Szerszámgépgyár, Bútorgyár, Óragyár, Készruhágyár, Cipő- és kaptafagyár stb.), ma a megye ipara 16 nap alatt valósítja meg az 1938-as év termelését. A gazdasági fejlődés párhuzamosan haladt a kulturális, tudományos, szociális fejlődéssel, a jelenlegi ötéves terv és a következő évek nagy perspektívát nyitnak a Míros-menti város számára.

Coroiu Ioan elvtárs, a Mezőgazdasági Termelőszövetkezetek Arad Megyei Szövetségének elnöke Arad megye mezőgazdasága egy évtizeddel a szövetkeztetés után című dolgozatát olvasta fel. Az elteit évtized a mezőgazdaság nagyarányú fejlődését jelentette, ami a mezőgazdasági termelés szüntelen növelésében, a gépesítés fokának emelésében, az állatállomány növekedésében stb. nyilvánul meg. Az utóbbi tíz évben 11 mezőgazdasági termelőszövetkezetet, 43 mtsz-elnököt és mérnököt töltek ki a Köztársaság érdemrendjeivel és érmeivel, két mtsz-elnök pedig megkapta a Szocialista Munka Hőse címet.

A plenáris ülés után tegnap délután a tudományos ülésszak öt szakosztályban folytatta munkálatait.

1972. december 17.

Vasárnap

Napkelte 7.46, napnyugta 16.37 óra-
kor. Az évből eltelt 352 nap, hátra van
még 14.

■ 1800-ban született Czuczor Gergely
■ 1897-ben született Sallai Imre

FILMEK

DACIA: Volt egyszer egy rendőr (fr) (9.30, 11.45, 14, 16.15, 18.30, 20.45). STUDIO: Az agy (fr) (10, 12, 14, 16, 18, 20). MUREȘUL: A szerelemről (sz) (10, 12.30, 15, 17.30, 20). IFJUSÁGI: Dokumentumfilmek (9.30). A cheyennek őse (am) (11, 14, 17, 20). PROGRESUL (Ujarad): Dokumentumfilmek (10). Vad tájak varázsa (NSZK) (15, 17). Az utolsó lakhely ismert (fr) (19). SOLIDARITEA (Gáj): Mert szeretik egymást (r) (9, 11, 17, 19). CFR (Grădite): A csavargó I. és II. rész (i) (15, 18).

A VIDÉKI MOZIK MŰSORA

LIPPA: Tiszta kézzel (r). TNEU: Ha kedd, akkor Belgium (am). CHISINEU CRIS: Az arizonai fark (am). KURTOS: Dél csillaga (am). PANKOTA: Félix és Otília (r). SEBES: Az elveszett erdő (r). SZENTANNA: Láthatatlan, ismeretlen (am). PECSKA: Robin Hood (o). SIRIA: Mary Poppins (am). VINGA: Kalandok a Fekete-tengeren (r). BUTTYIN: Mert szeretik egymást (r). NAGYLAJ: Ma este a családban táncolunk.

HÉTFOTÓL

DACIA: Arat a vihar (am) (9.30, 11.45, 14, 16.15, 18.30, 20.45). STUDIO: Ion kapitány nyila (r) (10, 12, 14, 16, 18, 20). MUREȘUL: Szaladj gyorsan, szaladj szabadon (a) (10, 12.30, 18, 20). Hétfővas betyárjai (r) (15). IFJUSÁGI: Martin a felhőkben (i) (11, 14, 16, 18, 20). PROGRESUL (Ujarad): Motodráma (i) (17, 19). SOLIDARITEA (Gáj): Waterloo (sz) (18). CFR (Grădite): Hugo és Josefina (sv) (17, 19).

A VIDÉKI MOZIK MŰSORA

LIPPA: Botcsinálta apa (j). INEU: 19 lány és egy tengerész (j). CHISINEU CRIS: Gálans ünnepség (r). NAGYLAJ: Bajaja herceg (cs). KURTOS: Csermen (sz). PANKOTA: A kis fürdőző (fr). SEBES: Utolsó lakhelye ismert (fr). SZENTANNA: A szolgáló (sz). PECSKA: Ma este a családban táncolunk (r). SIRIA: A cheyennek őse (am). VINGA: Áldjátok meg az állatokat és gyerekeket (am). BUTTYIN: Távolsági tájak varázsa (NSZK).

TELEFONHÍVÁSOK

VASÁRNAP, december 17-én délután fél 4 órakor: Trei crai de la Răsărit (bértelenszűnet), este fél 8 órakor: Act venetian (bértelenszűnet).

TELEFONHÍVÁSOK

VASÁRNAP, december 17-én délelőtt fél 11 órakor: Crăiasa zăpezilor.

HANGVERSENY

Az Aradi Állami Filharmonia szimfonikus zenekara VASÁRNAP, DECEMBER 17-én DÉLELŐTT 10 ÉS ESTE 8 órákor szimfonikus hangversenyt tart a kultúrpalota nagytermében. Vezényel Márca Cristescu érdemes művész, közreműködik Flea Cătălin gordonkaművész. MŰSORON: T. Fátyn: Carriadi (bemutató előadás), Saint-Saens: Gordonkaverseny és C. Franck: d-moll-szimfonia.

Jegyek a Kultúrpalota pénztáránál.

MŰZEUM

Enescu tér 1. szám, telefon 164-99 hétfő kivételével, naponta 11–19 óra között van nyitva. Megtekinthetők a következő kiállítások.

— állandó jellegűek: Az 1848–1849-es forradalom; Régi történelem; Képzőművészeti tárlat;

— időlegesek: A Köztársaság kikiáltásának 25. éve; Az Arad megyei román népművészet.

Tájékoztató

Válasz egy kérdésre

Olvásóink tájékoztatására a következőket kérdeztük Rossi Kandid gyógy-szerésztől, az aradi gyógy-úróvnyüzlet vezetőjétől:

— Melyek az üzletben forgalmazott leggyakoribb, legkeresettebb gyógyszerek, gyógynövények, s mi az, ami nem bírázható egyetlen család háztartásából sem?

A válasz így hangzott: — A kérdés igen összetett, ezért válaszomat részletekre bontanám. Elsősorban megemlíteném a gyermekes családokban használatos és szükséges gyógyszereket. Ezek a következők: kamilla, menta, ánizsmag és hársfavirág.

Sajnos, meg kell jegyez-nem, hogy éppen ezek egy része nincs most rak-táron, de remélhetőleg még ebben a hónapban megér-kezik a várta áru. Másod-szor a felnőttek számára, a fentiek közül ajánlanám a légszűrőhurutos megbetege-dések megelőzésére és el-kerülésére a hársfalevél, a vesébántalmakban szen-vedőknek a cseresznyeszár-teát, a magas vérnyomás-soknak a csipkebogyót il-letve a csipkebogyó ször-pöt. Megjegyzem, hogy ennek fogyasztása egész-séges emberek számára is ajánlatos — különösen a téli időszakban —, hiszen

a csipkebogyó és annak szörpje igen sok C-vita-mint tartalmaz. A légszűrőhurutos megbetegedések e-sétén hatásos még a bodza-virág-tea, illetve bodzavi-rág-szörp fogyasztása. E-zeken kívül forgalomba hozunk egy saját recept szerint készülő gyógytea-keveréket asztmás-hurutos betegségekben szenvedők részére. Végezetül még annyit: ezek csak a „leg-kurensabb” teák, gyógy-növények, de mi több mint 250 féle teát, gyógy-növényt árulunk, s ezeken kívül még több más kü-lönböző preparátumot.

(—6—3)

Ünnepi rendezvények

Vasárnap, meggyezte újabb, a Köztár-ság kikiáltása 25. évfordulóját köszöntő politikai-kulturális rendezvényekre kerül sor.

■ A Kultúrpalotában este 6 órai kez-dettel a Téged dalolunk Románia című kó-rusversenyt rendezik meg. Ezúttal újra ta-lálkozhatunk a sok sikeres szerepléssel büszkélkedhető buttyini kórusal.

■ Fintinelen, a kultúrházban német nyelvű előadás hangzanak el a követke-ző címmel: Románia Szocialista Köztársaság — szocialista állam és Jogegyenlőség az összes nemzetiségek számára.

■ Fenlapon, a kultúrotthonban irodalmi műsort rendeznek, melynek témája: Dicső-ítünk szép hazánkat!

■ A gyorskultúrotthonban magyar nyelven megrendezésre kerülő szimpozion témája: A Köztársaság megéneklése a je-lenkori romániai magyar nyelvű irodalom-ban.

Közlemény

A Nevelés- és Oktatástügyi Minisz-terium közli, hogy a tanulók téli szünideje december 22-től január 9-ig tart, a diákoké december 20-tól január 8-ig. A tanítás a tanulóknak január 10-én, a diákoknak január 9-én kezdődik.

TELEFONHÍVÁSOK

Vasárnap, december 17.

8.15 Reggeli torna. 8.30 Pioniroknak. 10.00 Faluműsor. 11.10 Nagy zeneművészek Bu-curești-ben. 12 A haza vártáján. 12.30 Magyar nyelvű adás: Gyermekklub; Csáky Zoltán székelyudvarhelyi riportja; Eszmé-nyek és tettek: a Köztársaságról — Bomo-kos Géza műsora; Petőfi București-ben: in-terjú Mihai Beniuc akadémikussal, Avram P. Teodorral, Dorothea Sasuval és Cziko Lőrinczel. Raporter Beke György. 14.360 fok. 17.10 Egyedül a világűrben — folyta-tásos film. 18.00 Megyei közírók verseny. 19.20 1001 este. 19.30 Híradó, versenykróni-ka. 20 Teleorman megye címerének kom-poziója. 20.20 Asterix és Cleopatra — francia-belga rajzfilm. 21.35 Intervízió: az év lemezsikerei. 22.20 Híradó. 22.30 Vasár-napi sport.

Hétfő, december 18.

17.30 Francia nyelvtanfolyam — 33. lec-ke (ismétlés). 18.00 Otthonunk 18.40 Film-művészet: aktualitások és kritika. 19 A hét képekben. 19.20 1001 este. 19.30 Híradó, versenykrónika. 20 Gazdasági adás: az 1973. évi terv. 20.10 Elizabeth R — folytatásos film. 20.55 TV-ankét. 21.35 A névtelen csil-lag — népzene. 22.30 24 óra, ellentétek a tőke világában.

TELEFONHÍVÁSOK

Az Aradi Meteorológiai Központ je-lenti: ma, december 17-én változó idő, felhős égbolttal. Mérsékelt, majd kis-sé megélénkült északkeleti, keleti szél. A hőmérséklet állandósul. Várható leg-alacsonyabb éjszakai hőmérséklet —4 és —1, a legmagasabb nappali hő-mérséklet pedig —1 és +3 fok között. Reggel és az éjszaka folyamán helyi ködképződés.

Szerkesztette

SZABÓ JÁNOS

NYITOTT SZEMMEL

Hanyagság, vagy „hősködés”?

Talán mindkettő elmondható Boicea Toma villanyszerelőről (a Temesvári Villamossági Építő-Szerelő Csoport munkása). Az Avico-la vállalatnál egy villanypóznára kapaszkodott fel — utasítás és keres nélkül, jogta-lanul — s hozzákezdett a szereléshez. Am egyszerűen „elfelejtette” használni a biz-tontsági övet, létrája sem volt s a három méternyi magasból lezuhant. Súlyos sérü-léseket szenvedett. Drágán fizetett nagy-fokú hanyagságáért és fölösleges „hőskö-déséért”.

Hányatott „karrier”

Hosszú és hanyatott „karriert” futott be a 67 éves Dimitriu Constantin, Suceava megyei lakos. Nemrég, pontosabban decem-ber 12-én Aradra látogatott, de póruljárt. Amikor ugyanis a szűfolt villamoson Egri István zsebébe nyúlt, hogy elemelje a pénztárcáját, az éber áldozat tetten érte, majd átadta a koros „zsebest” a milícia szerveinek. Kihallgatásakor Dimitriu Con-stantin azt állította, hogy járt már Aradon, s most azért jött újra — unokaöccséhez látogatni —, hogy megnézzé, mennyit változott a város kepe. Nos, mint az priu-szából kiderült, vallomásának egyetlen pontja volt igaz, nevezetesen az, hogy va-lóban járt Aradon — 1965-ben —, de ak-kor is lebukott. Egyébként az is „életraj-zához” tartozik, hogy 1921 óta nem keve-sebb, mint negyvenszer ítéltek el, több-híre zsebmetszésért és „összegyűjtött” tit-eletlenk éve meghaladja az ötvenet. (Eze-ken kívül még 17 bírósági „esete” volt.) Most újra lebukott az öreg „zsebes”. Ta-lán már nem mozognak olyan fürgén az ujjai?

Kerékpárosok, figyelme!

Még be sem köszöntött az igazi tél, az utak egyelőre nem sikosak, de a figyel-metlenség — a kerékpárosok soraiból — már emberáldozatot követelt. Chereșan Florea, alunis lakos, december 9-én, a délutáni órákban nem nézett körül, nem „biztosított” és kezével sem intett, úgy fordult balra az országúton, s a mögötte haladó (Arad-Lippha közti közlekedő) au-tóbusz elütötte. A gondatlan kerékpáro-zó belehalt sérüléseibe.

Pionirok közlekedési vetélkedője

Ma reggel 9 órai kezdettel a Gazdasági Liceumban kerül sor a pionirok vetélke-dőjére, melynek témája: Miként közleke-dünk a közutakon? A vetélkedőt az A-rad Municipiumi Pionrház carting-köre rendezi (körvezető Torac Grigore), s részt vesznek azon a kör tagjai, illetve a mu-nicipium más iskoláinak pionirjai, akik a milícia mellett működő „Közlekedést irá-nyító pionirok” körének a tagjai. (Oktató-juk Luncan Gheorghe hadnagy).

POSTALÁDA

Gugyella András, Arad. Köszönjük leve-lét, melyet közlés céljából küldött be szer-kesztőségünkhöz írásban általános problé-mákra utal, alkalomadtán majd felhasznál-juk.

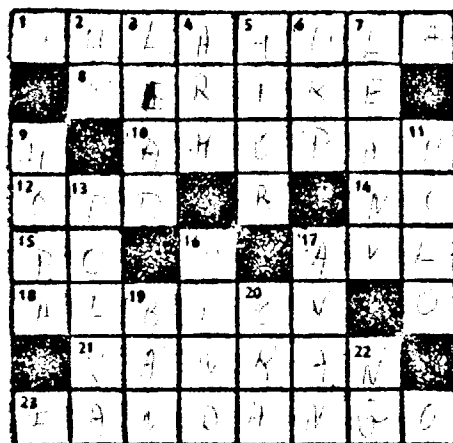
Bán Illés, Andrei Șaguna. Mint levelében írja, naponta olvassa a takarékoságot tag-laló cikkeket. Ez késztette arra, hogy a szóban forgó kérdéssel kapcsolatban felhív-ja figyelmünket a faluban veszteglő trak-torokra. Konkrétan nem említ meg semmit, de így is megértettük, miről van szó. Ha legközelebb ellátogatunk falujukba, akkor az említett kérdéssel is foglalkozunk majd. Gál János, Dorobănc. Egy nyugdíjas ta-nítóról szóló rövid írását némi szerkeszté-si változtatással lekölöljük lapunkban.

Öt perc kikapcsolódás

VIZSZINTES: 1. Eredetileg ősi hawaii vallásos tánc, amely jellegzetes csipő-rángással és tekervényes karmozdulattal miatt amerikai színpadi táncá is fejlődött. 8. Becézett női név. 10. Gyors tempójú ukrán páros ugrós tánc (névelővel). 12. OPR. 14. Fordított fém. 15. Vés. 17. AYL. 18. Anglia ősi kelta neve. 21. Gyors ütemű francia tánc, a századiforduló táján volt népszerű. 23. Spanyol nemzeti tánc, gitárral és kasztanyettával kísérik.

FÜGGŐLEGES: 2. Közterület. 3. Shakes-peare-hős. 4. ARH. 5. „hír, rossz hír, vész-hír. 6. Kevert kúp. 7. Asszony lesz belőle. 9. Mérsékeltlen induló, majd felokozódó tempójú páros ütemű román néptánc, két-megyedés vagy hatnyolcadós ütemben, hangszerkísérettel. 11. A délszlávok nemzeti körtánc. 13. Kétnegyedés ütemű, 15-leg a múlt század közepén divatos cseh tánc. 16. Az összes. 17. Viseza: Zola-re-gény (ékeletes). 19. Régi román főneme-si cím. 20. Folyó a Szovjetunióban. 22. Nagy Géza.

Beküldendő: vízszintes 1, 10, 21, 23, függőleges 9, 11, 13.

Helyes megfejtés (december 12): Chad-wick, Walton, Nobel A., Lenard, Cseren-kov, Born, Neol.

Ünnepség a Szovjetunió 50. évfordulója tiszteletére

A Szovjetunió megalakulása félszázados évfordulójának hazai ünnepségei keretében szombaton megnyílt a Szovjetunió 50. esztendeje című dokumentációs fényképi kiállítás A Kommunista Párt, a Romániai Forradalmi és Demokratikus Mozgalom Történelmi Múzeumában. A kiállítást a moszkvai Központi Forradalmi Múzeum közreműködésével rendezték.

A megnyitó ünnepségen részt vettek a következő elvtársak: Dumitru Popescu, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának tagja, a KB titkára, a Szocialista Művelődési és Nevelési Tanács elnöke, Corneliu Burtică, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának póttagja, a KB titkára, Aurel Duca, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának póttagja, a KB osztályvezetője, Mihail Roșianu, az ARLUS

elhőke, Octav Livezeanu, a Külföldi Kulturális Kapcsolatok Román Intézetének alelnöke, párt- és állami aktivisták, régi romániai munkásmozgalmi harcosok, fővárosi dolgozók képviselői, tudományos kutatók, muzeográfusok, tanítók, diákok.

Ott volt N. V. Maslennikov, a Szovjetunió bucuresti-i ideiglenes ügyvivője és más diplomataik.

A kiállítás január 15-én zárul. A bemutatott fényképek, faksimilek és fotokópiák a szovjet népek félszázados harcát és munkáját, nagy gazdasági, tudományos, kulturális eredményeiket szemlélteti. A kiállítás tükrözi a román-szovjet baráti kapcsolatok és együttműködés sokatmondó mozzanatait is.

A Társadalom- és Politikai Tudományok Akadémiájának közgyűlése

Szombat reggel Románia Szocialista Köztársaság Történelmi Múzeumának dísztermében közgyűlést tartott a Társadalom- és Politikai Tudományok Akadémiája.

A gyűlésen részt vett a Társadalom- és Politikai Tudományok Akadémiájának számos tagja és levelező tagja, didaktikai káderek és kutatók, küldöttek.

Miron Constantinescu elvtárs, a Társadalom- és Politikai Tudományok Akadémiájának elnöke ismertette a társadalomtudományok terén 1972-ben elért főbb sikereket, valamint az 1973-as kutatási program fontosabb pontjait.

A viták során a felszólalók javasolták a kutatóegységek, az oktatás és a gyakorlat közötti kapcsolat erősítését, az alkotási szellem növelését a tudományos kutatásban, szorgalmazták a tudományos potenciál

jobb koordinálását és a társadalmi élet legfontosabb problémái felé irányítását.

A közgyűlés elfogadta az 1973. évi tevékenység fő irányvonalait.

Figyelembe véve, hogy Miron Constantinescu elvtárs párt- és állami vonalon más megbízásokat kapott, a közgyűlés elhatározta, hogy felmenti a Társadalom- és Politikai Tudományok Akadémiájának Elnökségének tagja, illetve az Akadémia elnöke tisztségéből.

A Társadalom- és Politikai Tudományok Akadémiájának Elnökségének tagja és az Akadémia elnöke tisztségébe Mihnea Gheorghiu elvtársat választották meg.

Az ülésszak befejezésekor, a jelenlévők táviratot intéztek Nicolae Ceaușescu elvtárhoz.

Nyomdásznap kiadvány

(Folytatás az I. oldalról)

Ma először tehát részben saját nyomású képekkel jelenik meg a Vörös Lobogó.

A gesztust mi is viszonyítottuk: fényképszeink, fotóriportereink nyomdászkepeket küldtek testvérállalatunkhoz, hogy saját cinkográfiánk első munkája a nyomdászok nehéz, felelősségteljes, örökség és maradandó munkáját dicsérje.

A nyomdásznap alkalmából ezzel is legközelebbi munkatársainkat köszöntjük.

Őket, akik éjt nappalá téve dolgoznak, hogy lehetőleg minden reggel késedelem nélkül jelenjen meg a Vörös Lobogó, a

megyei pártbizottság és a megyei néptanács magyar nyelvű szócsové.

Barátainkat, szellemi-foglalkozásbeli testvéreinket.

A kultúra, az információ nemes terjesztője, Gutenberg mai utódait — a nyomdászokat.

Ünnepük — ismételjük — a mi ünnepünk is, mint ahogy kenyerük is a mi kenyérünk.

Az esemény figyelmeztet: a reggeli lapokat olvasva, talán gyakrabban kellene arra gondolnunk, hogy abban a szellemi kultúra-kenyérben, melyet kezünkben tartunk, benne foglaltatik az ő névtelen, önfelelődozó munkájuk.

A más sötét karrierje (I.)

tolnak az Egyesült Államokba és más országokba is. A kereskedők gyorsan meggyógyodnak, és egyben szaporodnak a kábítószerrel okozta bűncselekmények. Melyek a források? Hogyan készül, milyen utakon terjed és mi a következménye ennek a kínzószernak? Ezekre a kérdésekre több folyóirat számos cikke kíván feleletet adni. Frederick Forshtenak a The Daily Telegraph Magazineban megjelent véleményével kezdjük el a probléma tárgyalását.

Szép volt az az augusztusi hétvége tavaly Atlantában, az USA Georgia államában. Szép volt azok számára, akik úszni indultak a medencékbe, mert meleg volt és ragyogott a nap. Az emberek többsége fagyaltot és Coca Colát fogyasztott.

A Fulton körzet hullaházának márványára kiterített holttest számára ezek az élvezetek már örökre megszűntek. Dr. Robert R. Stivers főorvos, miután befejezte a vizsgálatot, keserűen állapította meg: ez az ötödik haláleset azon a reggelen, melyet a kábítószerfogyasztás okozott.

Ha egy megfigyelő beosont volna a terebe miközben az orvos táskájába tette műszereit, és egy pillantást vetett volna

Az Apollo-17 programjából

● „Nemrég” vulkánok működtek a Holdon

● A fedélzetről eltűnt egy olló

A Hold körüli pályán repülő America vezérkabin három űrhajósa szombat reggel, bucuresti-i idő szerint 9 óra 23 perckor 8 órás pihenőre tért. Lefekvés előtt egy újabb érdekes megfigyelésükről tájékoztatták a houstoni központot: 120 kilométerre a Hold felszínétől narancsszínű övezetet láttak földiünk természetes kísérőjén. A jelenség hasonló volt ahhoz, mint amit Cernan és Schmitt második holdkirándulásuk során észlelt a Shorty kráter közelében. Harrison Schmitt geológus szerint a Nyugalom-tengere melletti Taurus-Littrow keleti részén lévő, a Shorty kráternél nagyobb kráterről van szó, a narancsszínű fényt pedig a krá-

terben lévő ásványoknak a vulkáni kitérés során felszabadult vízgőz okozta oxidálódása idézte elő. Az újabb megfigyelés megerősíteni látszik azt az elméletet, amely szerint a Holdon egy aránylag közeli időszakban működő vulkánok voltak.

A vezérkabin fedélzetén időközben egy kisebb incidens történt. Az űrhajósok műszerkészletéből eltűnt egy... olló. A 30 centis olló a súlytalanság körülményei között nem okoz gondot, de a légkörbe való visszatéréskor, a gravitáció érvényesülésekor, bizony veszélyessé válhat.

INNEN — ONNAN

Dörög és villámlik

December 15-én Leningrád lakossága szokatlan meteorológiai jelenségnek volt tanúja: a téli hónapban 1882 óta először fordult elő villámlás és dörög kísérté vihar. A jelenség az utóbbi hetek rendkívül enyhe időjárásának tulajdonítható. Habár a kalendárium szerint a várost hótakaró kellene hogy borítsa, a parkok még mindig zöld színükben díszelnek, a kertészek pedig virágokat ültetnek.

A rendőrségről loptak

A New York-i rendőrség székházából eltűnt 20 millió dollár értékű heroin, amelyet pár évvel ezelőtt az egyik legsikeresebb kábítószer-ellenes akció alkalmával koboztak el.

A heroint mint tárgyi bizonyítékot őrzik a még sorra nem került tárgyalásra.

A tenger sem elég széles

A balti-tengeri Bornholm-sziget közelében egy 26 ezer tonnás görög tankhajó egy svéd teherhajónak ütközött és elsüllyedt. A görög hajó legénységének egy tagja életét veszítette.

Két hegedű és a gyöngy

A jugoszláv televízió az utóbbi időben több román tévéfilmet tűzött műsorára. Ezek közé tartozik Az üldözés című folytatásos film. A Két hegedű és a gyöngy című játékfilm.

Ki a tulajdonos?

A bolíviai Matilde bánya visszaszerzéséért Bolívia másodszer is hajlandó kárpótlást fizetni a United States Steel Corporation és az Engelhard Minerals and Chemicals társaságnak. Az 1966 óta a két társaság használatában lévő bánya közelében Latin-Amerika legnagyobb cink- és kadmiumlelőhelyeire bukkantak. Hugo Banzer ál-

lamló rendelete értelmében a két társaság megkapja a követelt 13 400 000 dollárt.

Nő az áldozatok száma

Csütörtök éjjel és pénteken Belfastban négy személy életét veszítette az újabb incidensek során. Ezzel az ulsteri zavargások áldozatainak száma 665-re emelkedett.

Olcsóbb lett a pénz

Brazília Központi Bankja csütörtök este bejelentette a nemzeti pénznem 0,8 százalékos leértékelését.

Román-NDK műszaki-tudományos program

BERLIN. — Ștefan Deju, az Agerpres tudósítója jelenti:

1972. december 15-én befejezte munkáját Románia Szocialista Köztársaság és a Német Demokratikus Köztársaság műszaki-tudományos együttműködési bizottságának XIX. berlini ülésszaka.

A felek megvizsgálták a bizottság előző ülésénél létrejött megállapodás előirányzatainak megvalósulását és meggyeztek a soron lévő időszak műszaki-tudományos együttműködési programjában.

A felek megelégedéssel állapították meg, hogy az előző ülés óta több jelentős műszaki-tudományos együttműködési akcióra került sor főleg a gépgyártásban, a vegyiparban, a kohászatban és az építőanyag-iparban.

Az ülésszak jegyzőkönyvét román részről Grigore Bărgăoanu, a gazdasági és műszaki együttműködési és kooperációs kormánybizottság alelnöke, az NDK részéről Fritz Hilbert helyettes tudomány- és technikaügyi miniszter írta alá.

Cikk sorozatunk a Lumea című folyóirat 1972 október 5-12-i, 19-26-i és november 2-1 számaiban, folytatásokban megjelent SUMBRA CARIERA A MACULUI című cikk fordítása. Eredeti formájában a The Daily Telegraph Magazine című folyóiratban közölte Frederick Forshtye. Lapunk több mint húsz részletben dolgozza föl ezt a tanulmányt, tehát az 1973-as évben is folytatjuk a sorozat közlését. A cikk a kábítószerkről, az ellenük folyó küzdelemről szól, majd vázolja az ópium-működés főbb lelőhelyeit és a törökországi máktermesztők sorsát, valamint a heroin feldolgozásának és csempészésének módjait. Utolsó részében a kábítószerkereskedők elleni nagyméretű küzdelem távlatairól számol be.

A mák — amelyből az ópium készül — a világ különböző országaiban terem. Különösen szép szirmai vannak, de rosszindulatú gyümölcséből, a gumójából ópiumot, morfiomot és heroint vonnak ki. Ma a heroin a legkifizetődőbb áru a káposzt kereskedők számára. Egy amerikai morfinista évente körülbelül 13 ezer dollárt költ erre a kábítószerre, amely végül a halálát okozza. A világ sok államában a kábítószerek fölötti ellenőrzés állandó gondot okoz a kormányoknak. Richard Nixon, az USA elnöke külpolitikai problémaként kezeli ezt a kérdést. De a drogok mégis beha-

na a holttestre, bizonyára megborzad: mintha a Belsen-i megsemmisítő táborból szökött volna el ideig, csak csont és bőr, a kizárólag folyadékokkal való táplálkozás teljesen elvette az étvágyát. A vizsgálat során kiderült, hogy a mell- és hasüregek fontosabb belső szervei és az idegközpont teljesen tönkrement. Egy kívülálló szemlélő mérgezés okozta halálra gyanakodott volna és nem is véletlenül. Stivers doktor azonban pontos diagnózist adott. Az aprólékos vizsgálat azt is kiderítette, hogy az áldozat bal alkarján rengeteg apró tűsúrás nyoma található, legtöbbje már alig látható, a legújabbak azonban még nyitottak, sőt véreznek is. Másutt a begyógyult sebhelyet akkor szakították fel, amikor új helyet kerestek a tűnek.

Kevésbé prózai megfigyelő a zilált külső ellenére is megállapíthatta volna, hogy a fultoni boncolászatlan fekvő fiatal szőke lány valamikor igen csinos lehetett. És bár a halott nagyon idős nőnek tűnt, a boncolás majdnem százéves életkorú emberi szervezetet mutatott ki, a valóságban a lány mindössze 14 éves volt. Halálát — akárcsak a mellétele fekvő másik holttestét — a heroinfogyasztás okozta.

Dr. Stivers aznap semmit sem evett.

Hasonló eseteket jegyeztek föl aznap egész Amerika területén. Az előző napon és az utána következő napon is. Most, e sorok olvasásakor is ez a helyzet. Nincsenek teljesen pontos statisztikai adataink, de az természetes, hogy Amerikában kevesebb áldozatot szed a heroin, mint a szívbelegéség, a rák vagy az autóbalesetek. Még az öngyilkosságnál is kevesebb a heroin okozta halál, s ezzel a második helyet foglalja el a sajátkezüleg okozott halálozások között. Csak azok között a halálműködés között kerül első helyre, amelyeket az áldozat önmaga okoz ugyan, de eredeti szándék nélkül. Mert aki egyszer ennek behódolt, nincs többé számára menekvés.

A heroin okozta halálozások száma tehát mégis aggasztó. Gyakran tüdőgyulladás vagy szívbántalmak formájában jelentkeznek. Amerikában 330 ezren élnek heroinnal és számuk egyre növekszik. Ezt a közgazdászok növekvő piacnak nevezik, mivel évente 4 milliárd dollár értékű áruforgalmat jelent, s ezzel a közszükségleti cikkek importjában első helyre kerül. A fogyasztók a világ legjobb vásárlói, mivel ennek a cikknek nincs szüksége semmilyen reklámra. Természetesen a lassú halálnak a piacon kerül is a reklámozást.

(Folytatjuk)

E
N
SZ

A közgyűlés számos határozatot fogadott el

EGYESÜLT NEMZETEK. — G. Alexandroaie, az Agerpties tudósítója közli:

Az ENSZ-közgyűlés plénuma 123 szavazattal 8 tartózkodás mellett elfogadott egy határozati javaslatot, amely lényegében a Biztonsági Tanács hatékonyságát növeli a nemzetközi béke és biztonság fenntartása és megszilárdítása terén. „A közgyűlés — mutat rá a határozat — felkéri az összes tagállamokat, örködjének a Biztonsági Tanács határozatainak szigorú alkalmazása fölött, az Egyesült Nemzetek Alapokmánya 25. szakaszának megfelelően”.

A plénium ezután 95 szavazattal 33 tartózkodás mellett elfogadta a politikai és biztonsági bizottság határozati javaslatát az Indiai-óceán békévévetté változtatásáról. A határozat felhívja az Indiai-óceán partmenti és az ott tengerparttal nem ren-

delkező országokat, a Biztonsági Tanács 5 állandó tagállamát és más tengeri hatalmakat, támogassák az Indiai-óceán békévévetté nyilvánítását. A dokumentum célja többek között egy alkalmi bizottság létesítése azoknak a gyakorlati intézkedéseknek a tanulmányozására, amelyek révén a határozat megvalósítható.

A közgyűlés ezután 63 szavazattal 10 ellenében és 49 tartózkodással jóváhagyta az előzőleg a Politikai Bizottságban elfogadott határozatot Izraelnek a megszállt arab területekkel kapcsolatos intézkedéseiről.

A júniusi stockholmi környezetvédelmi konferencia ajánlásainak megfelelően a közgyűlés számos intézkedést fogadott el a környezetszennyeződés leküzdése ügyében. A többi között megalakult a nemzetközi környezetszennyeződés védelmét irányító tanács, Nairobi-ban pedig rövidesen létrejön a környezetvédelmi tiltakosság.

A pénteki ülés végén a plénium 114 sza-

vazattal 2 ellenében (Dél-Afrika és Portugália) és 10 tartózkodással határozatot fogadott el a nemzetközi biztonság erősítéséről szóló nyilatkozat alkalmazásáról. A határozati javaslatot 55 állam terjesztette elő, közöttük hazánk. A határozat megerősíti a nyilatkozat elveinek egyetemes érvényét, felhívja az államokat, hogy alkalmazkazzák őket a gyakorlatban, s kifejezi reményét azzal kapcsolatban, hogy a jelenlegi enyhülési irányzatok előmozdítják az egyetemes biztonság erősödését. A közgyűlés ugyanakkor felhívja az összes tagállamokat, szorgalmazzák a békét és a biztonságot veszélyeztető fegyveres konfliktusok megszüntetését, a kolonializmus, a rasszizmus, az idegen uralom és más olyan helyzetek felszámolását, amelyek a világ különböző övezeteiben akadályozzák a népeket önrendelkezési és függetlenségi joguk gyakorlásában. A közgyűlés véleménye szerint a kölcsönösen összefüggő kérdések, így a leszerelés, a béke fenntartása, az ENSZ szerepének növelése együttes felvetésével növelni lehetne az ENSZ politikai és diplomáciai hatékonyságát, beleértve a közgyűlés tevékenységét is, megkönnyítve a nemzetközi biztonság megszilárdítását szolgáló akciókat.

Nem időszerű az Alapokmány felülvizsgálása

Huszonkilenc állam, köztük Románia, jóváhagyás végett az ENSZ-közgyűlés elé terjesztette a gyarmattügyi bizottságban előzőleg elfogadott határozatot a Rhodesiában, Namíbiában, Angolában, Mozambikban, Guinea-Bissauon és más gyarmati területeken működő külföldi monopóliumoknak és trösztöknek a gyarmati országok és népek függetlenségére vonatkozó nyilatkozat valóra váltását akadályozó tevékenységéről.

A határozat megerősíti, hogy az összes elnyomott népeknek joguk van az önrendelkezéshez és a függetlenséghez, a természeti kincseik feletti ellenőrzéshez, s rámutat, hogy minden olyan adminisztratív hatalom, amely megfosztja a gyarmati népeket e jogok szabad gyakorlásától, az ENSZ-Alapokmányt sérti meg.

A közgyűlés plénuma dokumentumot fogadott el arra vonatkozóan, hogyan kell alkalmazniuk a szakosított ügynökségeknek és az ENSZ-hez csatlakozott nemzetközi intézményeknek a gyarmati országok és népek függetlenségének megadásáról szóló nyilatkozatot. A dokumentum, amelyet 30 állam, köztük Románia állított össze, hangsúlyozza, hogy ezeknek az ügynökségeknek és intézményeknek kötelesekük minden szükséges anyagi és erkölcsi támogatást megadni a nemzeti felszabadítási mozgalmaknak, s e célból konkrét

programokat kidolgozni az Afrikai Egység-szervezettel együttműködésben.

Az ENSZ-közgyűlés plénuma ezután egyhangúlag elfogadta a jogügyi bizottságnak azt a határozati javaslatát, amely előírja az agresszió fogalmának meghatározásával foglalkozó ENSZ-különbizottság munkálatainak folytatását. A határozatot több állam, köztük Románia dolgozta ki. A dokumentum felkéri a különbizottságot, sürgetse meg az agresszió fogalmának egyértelmű meghatározását, s ezzel is segítse elő az erőszak kizárását a nemzetközi kapcsolatokból.

A továbbiakban a plénium azt a határozati javaslatot fogadta el, amely elismeri, hogy „nem időszerű az Alapokmány felülvizsgálása — egyébként a felülvizsgálás gondolatát általában nem támogatják —, mert eredménye nem felel meg a várakozásnak, azaz nem erősítene meg a szervezetet”. A határozat ezért 1974-re halasztja az Alapokmány felülvizsgálásának megvitatását.

A plénium ezután megkezdte a gazdasági és pénzügyi bizottság jelentésének tanulmányozását, s nyolc határozatot fogadott el, konkrét intézkedéseket javasolva a fejlődésben lévő országok gazdasági és társadalmi haladásának támogatásáról, a nemzetközi gazdasági együttműködés bővítéséről.

Egyezmény

Florea Dumitrescu román pénzügyminiszter Washingtonban lejtébe helyezte Romániának az ENSZ szakosított intézményeihez — a Nemzetközi Valuta Alaphoz és a Nemzetközi Újjáépítési és Fejlesztési Bankhoz — való csatlakozásáról szóló okmányokat. Együttal aláírta a két szervezetre vonatkozó egyezmények eredeti példányát. Jelen volt a két szervezet több vezetője, a Külügyminisztérium, a Pénzügyminisztérium és a Kereskedelmi Minisztérium több főtisztviselője, a román nagykövetség tagjai.

Walter Stoessel, az USA külügyminiszterének európai kérdésekkel foglalkozó helyettese és Florea Dumitrescu rövid beszédet mondott.

A román pénzügyminiszter washingtoni tartózkodása alkalmából megbeszélést folytatott George Shultz amerikai pénzügyminiszterrel, Peter Flaningannal, a Fehér Ház mellett működő nemzetközi gazdaságpolitikai tanács igazgatójával és Paul Volkerrel, a Pénzügyminisztérium valutáris kérdésekkel foglalkozó miniszter-helyettesével.

Rendezvények
Köztársaságunk
kikiáltásának 25.
évfordulója
tiszteletére

PEKING

Szombaton sajtóértekezletet tartottak a pekingeri román nagykövetségen.

Részt vettek külügyminisztériumi magasrangú tisztviselők, a lapok és a sajtóintézmények képviselői.

Nicolae Cavrilescu nagykövet az esemény jelentőségéről, azokról az eredményekről beszélt, amelyeket hazánk a Román Kommunista Párt vezetésével a szocialista építés éveiben elért.

A szónok hangsúlyozta, hogy a román-kínai kapcsolatok kitűnően fejlődnek minden területen a szocializmus általános ügye és a világbéke érdekében. Ugyanakkor beszélt pártunk és kormányunk külpolitikájáról.

TOKIO

A Köztársaság kikiáltásának negyedszázados évfordulója tiszteletére román-japán barátsági estet rendeztek. Beszédet mondott Takeshi Shimura egyetemi tanár, a Japán-Román Baráti Társaság elnöke és Ion Dumitru, hazánk tokiói ideiglenes ügyvivője. Műsoron szerepelt a Románia ineditá című film és különböző japán, illetve román dalok.

PHENJAN

A temesvári Banatul népi ének- és tánc-együttes díszelőadást tartott a phenjani Művész Színházban.

Ott volt Pak Szen-Cser, a Koreai Munkapárt KB Politikai Bizottságának tagja, a Miniszteri Kabinet második alelnöke, Sza Csol, a párt KB Politikai Bizottságának tagja, a Legfelsőbb Népi Gyűlés Elnökségének alelnöke, Jan Hiang Szap, a párt KB Politikai Bizottságának póttagja, a KB titkára, Li Csan Szan művelődésügyi miniszter, Csang Miang Szu külügyminiszter-helyettes, a kulturális élet több neves személyisége, népes közönség.

Jelen volt Lazăr Aurelian, hazánk phenjani ideiglenes ügyvivője és más diplomata.

A VII. és VIII. oldal

TÓTH SÁNDOR szerkesztette

LEGFRISSEBB HÍREINK

Fényképkikiállítás nyílt meg Berlinben a romániai fiatalok munkájáról. A kiállítás színhelyén, az Október Klubban beszélgetésre került sor Köztársaságunk kikiáltásának 25. évfordulójáról. Utána román dokumentumfilmeket vetítettek.

Szombaton folytatta munkáját a Francia Kommunista Párt XX. kongresszusa. Jelentés hangzott el a szervezeti szabályzat több szakaszának módosításáról. A jelentést Andre Vieuguet, az FKP Politbúrójának tagja terjesztette elő.

A délelőtti folyamán üdvözölte a kongresszust Claude Estier, a Szocialista Párt országos titkára és Francois Loncle, a Radikális Szocialista Baloldali Mozgalom helyettes főtitkára.

Este elfogadták a kongresszus általános határozatát, vasárnap elfogadják a többi határozatot és megválasztják a pártvezetőséget.

A kaliforniai Vandenberg támaszpontnál szombaton egy amerikai Scout-rakétával fellőtték a nyugatnémet Aeros típusú, tudományos kutatásokat szolgáló műholdat. A körülbelül 125 kilos műhold elhelyezkedett sarki pályáján.

Todor Zsivkov, a Bolgár KP KB első titkára, az Államtanács elnöke jelenlétében véget ért a második bolgár művelődésügyi kongresszus. A kongresszuson megvitatották a bolgár kultúra a fejlett szocialista társadalom építésében című jelentést, határozatot fogadtak el, továbbá jóváhagyták a

Művészet- és Művelődésügyi Bizottság új státusát.

Az új bizottság 189 tagból áll. Elnöke ismét Pavel Matev lett.

Belgrádban megtartotta 19. ülését a román-jugoszláv hidrotechnikai vegyesbizottság.

Florin Iorgulescut, az Országos Vízügyi Tanács elnökét, a román küldöttség vezetőjét fogadta Anton Vratasa, a Szövetségi Végrehajtó Tanács alelnöke és Trpe Jakovlevszki, a Tanács tagja.

Az argentinai Juszticiális Párt — Juan Peron volt elnök pártja — országos konvencióján Hector Camporat jelölte a márciusi elnökválasztásokra.

Mint ismeretes, Juan Peron hivatalosan bejelentette, hogy nem indul a választásokon.

A TASZSZ hírügynökség jelenti, hogy a párizsi Vietnam-értekezleten részt vevő észak-vietnami és amerikai küldöttség képviselői december 15-én megbeszélést tartottak a francia fővárosban. A megbeszélést azoknak a tárgyalásoknak a folytatásaként tekintik, amelyekre Le Duc Tho, a VDK-küldöttség külföntanácsosa és Henry Kissinger, Nixon elnök nemzetbiztonsági külföntanácsosa között került sor.

Vietnam DK részéről a megbeszéléseken részt vett Xuan Thuy, a párizsi Vietnam-

értekezleten részt vevő VDK-küldöttség vezetője és Nguyen Ko Thak helyettes külügyminiszter, az USA részéről William Porter, az értekezleten részt vevő amerikai küldöttség vezetője és William Sullivan helyettes külügyminiszter.

Az Új Kína hírügynökség jelentése szerint Penn Nouth, a Kambodzsai Nemzeti Egységfront Központi Bizottsága Politbúrójának elnöke, a királyi nemzeti egységkormány miniszterelnöke találkozott Nouthak Phoumsavannal, a Laoszi Hazafias Front küldöttségének vezetőjével, a front Központi Bizottsága Állandó Bizottságának a tagjával.

Lusakában a Romániai Fogyasztási Szövetkezetek Központi Szövetségének (CENTROCOOP) és a Zambiai Koope-ráció-fejlesztési Országos Tanácsnak a képviselői együttműködési jegyzőkönyvet írtak alá.

Zsumzsagijn Cedenbal, a Mongol Forradalmi Néppárt Központi Bizottságának első titkára, a Mongol NK Minisztertanácsának elnöke fogadta Stefan Olszowski lengyel külügyminisztert, aki hivatalos látogatást tett a Mongol NK-ban.

A PAP hírügynökség jelentése szerint Stefan Olszowski és Lodonglijn Rincsin

mongol külügyminiszter parafálta a két ország sokoldalú együttműködésének fejlesztését előmozdító barátsági és együttműködési szerződést.

Románia Szocialista Köztársaság Turisztikai Minisztériumának küldöttsége, élén Ion Cosma miniszterrel, látogatást tett a Német Demokratikus Köztársaságban Otto Arndtnak, az NDK közlekedésügyi miniszterének a meghívására.

A román küldöttség a látogatás alkalmával megállapodást kötött az 1973-1975. évi turisztikai cserékről.

A dél-vietnami ideiglenes forradalmi kormány december 16-án nyilatkozatban ítélt el az USA-t amiatt, hogy húzza-halasztja a békeegyezmény aláírását, és folytatja az agressziós háborút Vietnámban.

Az ideiglenes forradalmi kormány hangzik a nyilatkozat — szigorúan tiszteltben tartja az egyezményt, mihelyt aláírják, s haladéktalanul tanácskozásokat kezd a saigoni kormánnyal Dél-Vietnámban belügyeinek az egyenlőség és a kölcsönös tisztelet jegyében történő megoldásáért. Ha viszont az amerikai és saigoni fél tovább húzza-halasztja a tárgyalásokat és fokozza az agressziós háborút, a dél-vietnami lakosság eltökélte, hogy az egész vietnami néppel együtt, a kambodzsai és a laoszi nép oldalán végérvényesen legyőzi az agressziós erőket.